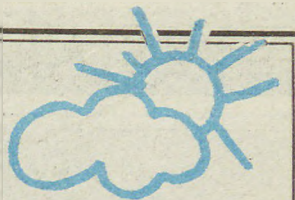

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

JEKLO TEHNA
Mi poznamo rešitev!
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

SEDAJ JE ČAS ZA NAKUP KOLES – VELIKA IZBIRA – PLAČILO
TUDI NA VEČ ČEKOV – KARTICA ZVESTOBE – 5% POPUSTA

Ob umirajočem si samo
še človek
Pogovor z dr. Metko Klevišar
stran 7

VREME

Ob koncu tedna bo
večinoma sončno
in toplo.

Vestnikov koledar

- 28. april, četrtek, Živko
- 29. april, petek, Robert
- 30. april, sobota Katarina
- 1. maj, nedelja, praznik dela
- 2. maj, ponedeljek, Boris
- 3. maj, torek, Filip
- 4. maj, sreda, Florjan

Pregovor

Če je majnika lepo, je
dobro za kruh in seno.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 28. aprila 1994 • Leto XLVI • Št. 17 • Cena 110 SIT

**Etnično
čiščenje
v Apaški
dolini**
stran 19

Če Zemlja ne bi bila bo-
žanstvo, iz nje ne bi prihajalo
toliko raznolikosti. V določe-
nih kulturah je bila zemlja
božanstvo, pri Slovanih
menda ne. Če tukaj na hitro
ekstrapoliramo eno od značil-
nosti slovanskega značaja,
potem lahko rečemo takole:
Slovani ne častijo nikogar, če
do njega nimajo distance. Od
zemeljskih stvari so častili
reke, ker se v reki lahko uto-
piš, gore, ker z gore lahko
padeš in se ubiješ. Tukaj di-
stancija obstaja. Zemlja pa je
tako blizu, tako dobra in tako
na voljo, da te distance, tega
hierarhičnega odnosa ni.
Zato nihče več ne časti cveto-
čih polj.

Posebljanje zemlje pa
Slovani poznajo, pravi Dam-
jan Ovsec v knjigi Slovanska
mitologija. Posebno so bili
pozorni do vlažne zemlje in
do stare ržene zemlje, pone-
kod tudi do ovsene in pše-
nične ... Poljski pregovor
pravi: Kdor namenoma tolče
po zemlji, tolče po svoji ma-
teri in zemlja ga zato po smrti
ne sprejme.

Mati zemlja je seveda po-
vezana in celo pomešana
z materjo žensko. Ukrajinski
in sploh slovanski pregovor
pravi: Kdor ruva travo, puli
lase svoji materi.

Če ponekod na Poljskem
pljunejo na zemljo, rečejo:
Ne nate, sveta zemlja. Veli-
korusi so prepričani, da si bo-
tisti, ki po naključju pade na
zemljo, zvinil ali zlomil roko
ali nogo.

besedilo: Š. Smej

fotografija: Nataša Juhnov

Vse potivodijo v **Potrošnik**

KRKA KOZMETIKA d.o.o.
NOVO MESTO

Kadar postane mrčes
nadležen – **PIPS**

ugodne cene!

PIPS FORTE 150 gr 275,40 SIT
PIPS NATURAL 300 gr 367,20 SIT
PIPS O'KILL 500 gr 752,80 SIT

**AKCIJSKA
PRODAJA**
od 28. aprila do 21. maja '94

v prodajalnah

Potrošnik

Časnikarji so prejšnji teden zapisali naslov Drnovšek je
popustil upokojujencem. In bilo bi res zanimivo izvedeti, ali je
predsedniku vlade po tem, ko je delegaciji upokojujencev segel
v roko ter so se razšli, na ustnicah zaigral nasmeh in se je levi
del brčic za spoznanje privzdignil, ali pa se mu je potem, ko je
za upokojujenskimi delegati zaprl vrata, pogled zmrščil.

Že to, da bo sam Janez Drnovšek sprejel delegacijo upoko-
jujencev, še več, da jim bo popustil pri njihovih zahtevah ter
ovrgel vladne namene, so najbrž pričakovali le redki. Tudi po
izjavah, ki sta jih dajali ministrica za delo, družino in socialne
zadeve ter sama vlada, ko je pisala zakon o drugačnem, za
upokojujence manj ugodnem usklajevanju pokojnin, so kaj ta-

pokojujnami ne morejo reševati? Ali pa se je omeščal v social-
nem prepričanju?

Kaj pa če so ob vsem tem upokojujenci zabrenkali še na
politično struno? Le-ti so namreč tudi pomemben del ali sku-
pina volivcev, katerih teža je toliko pomembnejša, ker so zelo
dobro organizirani in so njihove volilne odločitve lahko zelo
pomembno usmerjene. V tem trenutku vlada sploh ne sedi tako
trdno na svojih sedežih, da bi vladajočim strankam lahko bilo
tako malo mar upokojujenskih glasov. Nenapisano, vendar dokaj
splošno pravilo je, da so pokojninske reforme stvar volilne
kuhinje ter predvolilne obljube upokojujencev pomembno, če ne
že najpomembnejše orožje. Je torej Drnovšek z upokojujenci
tako, med vrsticami, sklenil tudi volilno kupčijo? Če že ni šlo za

Vladni predsednik in upokojujenci so si postali prijatelji

kega pričakovali le redki. Revolt in nezadovoljstvo upokoju-
encev ter številna javna pisma, ki so jih naslovili na vlado, so jo
menda celo presenetila. Vlada je namreč od upokojujencev prič-
kovala, da bodo vendar razumeli, da pokojnine ne morejo
prehitovati plač zaposlenih. Potem pa: Drnovšek sprejme upo-
kojujence in jim popusti, vlada pa pripravi amandma na priprav-
ljeni zakon o usklajevanju pokojnin.

Naj verjamem, da so vladnega predsednika vendar uspeli
prepričati, da v povprečju pokojnine le niso tako visoke, da bi
zato ljudje v tretji življenjski dobi lahko živeli na veliki nogi? Ali
je morda prisluhnil temu, da upokojujence razmerje med neakti-
vnim in aktivnim prebivalstvom kaj malo zanima, saj je to
globalni problem družbe in ne upokojujencev. Ti so vendar svoje
oddelali v štiridesetih letih in iz tega jim gre pravica do pokoj-
nine. Ali je doumel, da na račun upokojujencev in spreminjanja
zakonsko že določenih pravic tega neugodnega razmerja med
zaposlenimi in nezaposlenimi, predvsem pa med plačami in

pomembno volilno kupčijo, pa si je tako zagotovil vsaj mir
pomembnega dela prebivalstva. In v tem času ga močno potre-
buje.

Zakaj lahko razmišljamo tudi na tak način? Zato, ker je
predsednik vlade sprejel samo upokojujence, ker je vlada
amandma pripravila samo za tisti del zakona, ki govori o uskla-
jevanju pokojnin, na cedilu pa so ostali vsi drugi, za katere je
vladni vrh prav tako predvidel rezanje pri usklajevanju denar-
nih nadomestil. Če bo zakon sprejet, bodo kratko potegnili
mamic in očetje, ki prejemale denarno nadomestilo za čas
porodniškega dopusta, bolniki, ki so dlje časa na bolniškem
dopustu ter nezaposleni, ki so še upravičeni do denarnega
nadomestila. Pa tudi vsi, ki prejemale zajamčeno plače ter
prejemniki socialnih pomoči, saj so tudi te vezane na rast
zajamčene plače. Bodo res ti s svojimi omejevanimi denarnimi
prejemki »rešili« cilje, zahteve proračunskega memoranduma?

MAJDA HORVAT

kmetijska panorama

Vpliv prehrane na beljakovine v mleku

Prežvekalci zaužijejo in izkoriščajo beljakovine v dveh oblikah: - v obliki pravih beljakovin - v nebeljakovinski obliki (NPN - non protein nitrogen). Značilno za mikroorganizme, ki živijo v vampu je, da lahko izkoristijo nebeljakovinski dušik za tvorbo svojih lastnih beljakovin.

Kako krave izkoriščajo različne oblike beljakovin?

a) Prave beljakovine so v krmu. Največ jih vsebujejo beljakovinsko bogata krmila, kot so: sojine tropine, sončnične tropine in pogače, bučne tropine in pogače, tropine oljne ogrščice, lanene tropine, bombažne tropine itd. S popolno obdelavo beljakovine iz naštetih krmil denaturirajo. S tem se zmanjša topnost in razgradljivost teh beljakovin v vampovnem soku. S termično obdelavo se prav tako uniči delovanje nezaželenih encimov in inhibitorjev (npr. inhibitor trispirina v soji). Zaradi zmanjšane topnosti in razgradljivosti denaturiranih beljakovin v vampu in kapici le-te prehajajo v tanko črevo. Tam se te beljakovine razgradijo do amino kislin, ki se vsrkavajo skozi resice tankega črevesa v kri.

b) Nebeljakovinski dušik - nebeljakovinska oblika beljakovin. Izvori so različni. Je v zeleni krmu, umetlični (urea), v kurjekih itd. Mikroorganizmi, ki živijo v vampu, so sposobni izkoristiti ta dušik za tvorbo svojih lastnih beljakovin. Ko ti mikroorganizmi odmrjejo, gredo po prebavnem traku naprej in se dejansko beljakovine teh mikrobov razgradijo do aminokislin, ki se potem spet vsrkavajo v kri. Z manjšo razgradnjo pravih beljakovin v vampu in kapici se sprošča manj amoniaka in zato mirkoorgani zmanjšajo več amoniaka iz drugih virov (NPN).

Mleko je kot hranilo najpomembnejše zaradi vsebnosti beljakovin - beljakovinsko bogato živilo. Zato v razvitejšem delu sveta plačujejo mleko po vsebnosti beljakovin in ne samo po vsebnosti mlečne maščobe, kot je bilo to do zdaj pri nas. Način prehrane in čas po telitvi imata močan vpliv na količino mleka. Močno odvisnost od prehrane opažamo v mleku zlasti pri vsebnosti beljakovin, maščob in vitaminov. Prav tako se opaža lastnosti, kot sta vonj in okus, pa tudi številni mikroorganizmi in različnih škodljivih snovi v mleku je močno odvisno od količine in kakovosti obroka. Količina beljako-

Vsebnost beljakovin v mleku pri različno pretirani preskrbi z energijo

energija %	k r m a		m l e k o	
	beljakovine %	maščobe %	skupne beljakovine %	maščobe %
112	102	3,14	4,34	
120	101	3,21	4,28	
135	104	3,27	4,24	

vin v mleku ni stalna, vendar se manj spreminja kot količina masti. Faktorji, ki vplivajo na količino beljakovin v mleku, so:

1. pasma
2. genetska variabilnost znotraj iste pasme
3. starost krave - zaporedna laktacija
4. čas po telitvi
5. letni čas
6. prehrana krav

Vsebnost beljakovin v mleku med laktacijo

1. Vpliv pasme je velik. Praviloma imajo pasme krav z izrazito visoko mlečnostjo nižjo vsebnost mlečnih sestavin, kot pasme krav z nižjo mlečnostjo.
2. Znotraj iste pasme prihaja do precejšnjih odstopanj tako glede količine mleka kot glede vsebnosti mlečnih sestavin. Ta variabilnost je praktično osnova umetne selekcije, kjer se išče optimalna kombinacija glede količine mleka in mlečnih sestavin.
3. S staranjem krave neke po 6. oz. 7. laktaciji se začne to zmanjševati količina mleka in vsebnost beljakovin v mleku.
4. Čas po telitvi - laktacijska krivulja - je zelo pomemben. Prvih 35

do 50 dni po telitvi dosežejo krave vrh laktacije. Glede vsebnosti hranilnih snovi in s tem tudi beljakovin je mleko najbogatejše na začetku in proti koncu laktacije, naj-

cem mlečnosti in s povečano sposobnostjo zauživanja krme pa se preskrba z energijo normalizira, zato je tudi tvorba mikrobnih beljakovin v vampu ustrežnejša.

Kot vidimo iz Preglednice I tudi pretirana preskrba krav z energijo ne povečuje deleža beljakovin in masti v mleku. Prav tako tudi pretirana preskrba krav z beljakovinami daje le neznamenit učinek, saj se presežek amoniaka, ki nastane v vampu, ne porabi za nastajanje mikrobnih beljakovin, ampak se izloča kot urea z urinom.

Čisto nekaj drugega pa so zaščitene beljakovine, ki preidejo nerazgrajene skozi predželodce in se razgradijo v tankem črevesu. Oskrba krav s takimi beljakovinami je zelo pomembna pri visokoproduktivnih kravah, kajti pri njih oskrba z mikrobnimi beljakovinami, ki nastajajo v vampu, ni dovolj. Vpliv prehrane krav molznic na vsebnost beljakovin v mleku bi lahko strnil z naslednjimi zakonitostmi:

- Krave z malo mleka na dan pokrijejo svoje potrebe za vzdrževanje in mleko v glavnem z mikrobnimi beljakovinami, ki nastanejo v vampu in se kasneje razgradijo in vsrkajo v tankem črevesu.

- Krave z veliko mleka na dan je potrebno dodatno krmiti z zaščitnimi beljakovinami.

Sestavil: Lebar Janez, dipl. inž. kmet.

Varstvo žit

Če želimo imeti dobro žetev, zdrav in kakovosten pridelek, moramo poleg vseh ukrepov, ki smo jih do sedaj izvedli v žitih, te obvarovati še pred napadom boleznih in škodljivcev. S povečanjem gostote in bujnosti posevkov se v žitih pojavijo razmere, ki ugodno vplivajo na pojav in razvoj glivičnih boleznih lista, bili in klasa.

To pa so: žitna pepelasta plesen, rje, ječmenov listni ožig, rjava pegavost pšeničnih plev... Pojavljajo se različno intenzivno, odvisno od sorte, lege, vremenskih razmer itd. Glede na ugodne jesenske in zgodnje spomladanske razmere so se posevki ozimnim bujno razrasli in opazili smo že več pojavov pepelaste plesni, ki se bo po zadnjem deževju in v primeru hladnejšega vremena ter obilnejšem gnojenju z dušikom intenzivno razvijala. Nespolne trose prvega rodu veter raz-

naša na druge posevke ozimnega žita in zlasti na posevke jarega žita, na katerem je razvoj glive intenzivnejši in zato bolezen tudi bolj škodljiva, zato ni primerna setev jarega ječmena v bližini ozimnega. Če plesen okuži mlade žitne posevke, lahko povzroči veliko škodo, ker žito prezgodaj dozori, zrna pa ostanejo drobna in zrugubana. Ko se plesen pojavi in ugotovimo simptome okužbe na vrhnjih treh listih na četrtini posevka je potrebno škropljenje, kajti okužba zmanjša pridelek za 10-20 ali celo več odstotkov.

Za škropljenje navedenih boleznih uporabljamo naslednje fungicide: TILT 250 EC 0,5 l/ha, CORBEL 0,75 l/ha, BAYLETON EC 1,5 l/ha, ARCHER 425 EC 1 l/ha, SPORTAK 45 EC 1 l/ha, REX 0,6 l/ha, FOLICUR BT 1 l/ha. Za prvo škropljenje proti pepelasti plesni lahko poleg navedenih uporabimo tudi pripravke CALIXIN 0,5 l/ha.

Ozimina in jara žita pa napadajo tudi različni škodljivci, skoraj obvezno pa zatiramo žitnega strgača in uši. Tudi pojave odraslih hroščev žitnega strgača smo opazili, zato svetujemo, da opazujete posevke žit. Za škropljenje z insekticidom pa se odločimo, ko najdemo 8 ali več hroščev na m² oziroma 1 do 1,5 jajčeca ali ličinke na enem vrhnem listu, ali ko je 10-20 % listne površine poškodovane. Pri teh poškodbah se pridelek zmanjša za 15-25 %, zato se odločimo za škropljenje z enim od insekticidov: DECIS 1,25 EC (0,4-0,6 l/ha), FASTAC 10 SC (0,1-0,2 l/ha), KARATE 2,5 EC (0,2-0,3 l/ha).

Listne uši zatiramo, ko je 20 ali več odstotkov napadenih klasov ali listov ob koncu klasenja ali 25 in več odstotkov napadenih klasov ob koncu cvetenja. Poleg navedenih pripravkov lahko za zatiranje listnih uši uporabimo tudi enega od naslednjih:

ACTELLIC 50 v 0,05-0,1 % koncentraciji, LEBAYCID EC 50 v 0,1-0,2 % konc., PIRIMOR EP 50 v 0,04-0,06 % konc. in EKA-TIN 1-1,5 l/ha.

Kmetijska svetovalna služba pri ŽVZ za Pomurje M. Sobota: Drago Legen, dipl. inž. kmet.

Zatiranje plevelov v krompirju

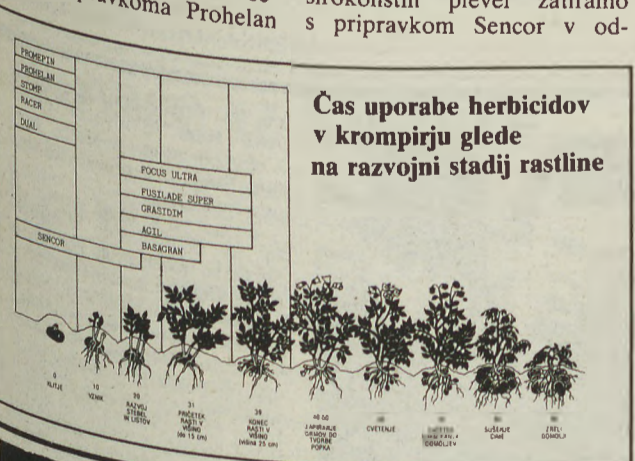
Plevel najbolj ogroža krompir od vznika do zagrmitve vrsti. V tem obdobju intenzivne rasti lahko z mehanično obdelavo poškodujemo razvijajoče se korenine in stolone. Zato se v tem obdobju največ pripravkov je na voljo za zatiranje širokolistnih plevelov, ki jih uporabimo pred vznikom krompirja.

To so: Sencor 1-1,5 kg/ha, Promepin KS-50 2-3 kg/ha, Prohelan T 2-3 l/ha, Stomp 330 EC 4-6 l/ha in Racer 25 EC 2,5 l/ha. Nekateri pripravki, kot so Sencor, Stomp in Racer delno uničijo tudi nekatere enoletne travne plevelove, kot so: navadna kostreba, muhvič, strakonja in divji serek iz semena. Pripravkoma Prohelan

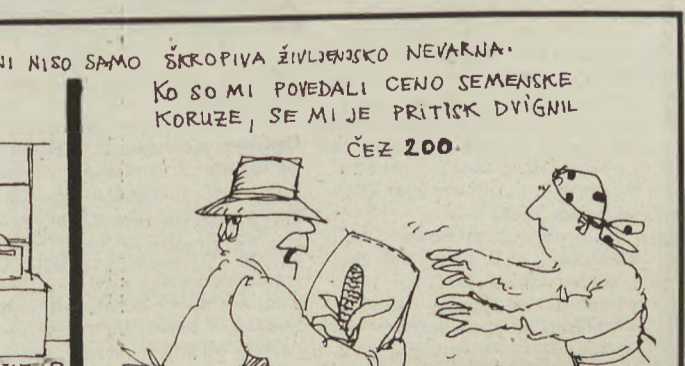
in Promepin pa je možno za boljše delovanje na travne plevelove dodati Dual v odmerku 2-3 l/ha. Sencorja ne smemo uporabljati pri sorti jaerla in dobrin.

Po vzniku, ko krompir razvije 5-8 listov in je visok 5 do 10 cm, lahko semenski travni in širokolistni plevel zatiramo s pripravkom Sencor v od-

Čas uporabe herbicidov v krompirju glede na razvojni stadij rastline

FRANCEKOVU PREMISLJEVANJE

PREJELI SMO

Koga je nategnilo kmetijsko ministrstvo

V eni od številč Vestnika je bil objavljen daljši intervju s poslancem g. Gezom Džubanom. Z zanimanjem sem prebral njegove izjave in ugotavljal, da se večina nanaša na delo vlade oziroma ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, ne pa na delo parlamenta, kot bi glede na njegove osnovne obveze (do volivcev) pričakoval. Sicer pa, v demokraciji je tudi to normalna stvar, vprašanje je le, kako bomo volivci s takim delom svojega poslanca zadovoljni in kako daleč se bomo dali nategniti (glej naslov intervjuja!).

Nekatere trditve v intervjuju so kar čudne, pa se zato oglašam. Najprej temeljni spodrsrlaj: Vlada določa porabo na osnovi porabe v predhodnem letu! Če bi to držalo, potem nekatera ministrstva svojih programov (novih) ne bi nikdar zmogla realizirati, saj je povečanje celotnega proračuna daleč pod potrebami. Višina sredstev ministrstvom se določa na podlagi realno izraženih potreb in usmeritev vlade, ki je ponavadi izražena v memorandumu. In ravno tu je bila prva priložnost državnega zbora in poslancev, da spremenijo odločitev vlade (ne pa ministrstev) in zagotovijo kmetijstvu več denarja, morebiti celo toliko, kolikor smo zahtevali ob pripravi proračuna. Tu gospodje poslanci in odbor za kmetijstvo z ministrstvom vred nismo bili dovolj prepričljivi. In kazalo bi seveda del krivde prevzeti tudi nase.

Večina članka je posvečena razpravljanju o proračunu 1993. leta in predlogu za leto 1994. Proračun Vlade je računovodski izkaz, ki ga je treba znati ustrezno brati. Najmanj, kar je potrebno znati, je to, da se ti izkazi nanašajo na določeni trenutek in določeno obdobje. Za določene trditve je potrebno te izkaze analizirati in nato postaviti trditve, ki jih je potrebno podkrepiti z dejstvi. In ta so naslednja:

V letu 1993 je začel veljati Zakon o proračunu, ki predvideva vključitev porabe, ki je realizirana v istem letu. V letu 1992 pa je omogočil vključbo prek knjigovodskih rezervacij še za preteklo leto. V proračunu leta 1993 nismo mogli vključiti izplačil intervencij, izplačil januarja 1994 za leto 1993, ki so bile izplačane v višini 431.000.000 SIT in osebnih dohodkov nekaterih služb, ki so bili izplačani v januarju leta 1994. Primerjava usklajenih podatkov med izplačili v letu 1993, povečanih za izplačila, ki se nanašajo na leto 1993 z letom 1994, pa seveda prikaže povsem drugo sliko. Sicer pa bi lahko naredili še druge primerjave, ki kažejo kar ugodno sliko porabe v našem ministrstvu za potrebe kmetijstva. Najprej nam je uspelo porabo povečati s 6.565.000.000 SIT v letu 1992 na 9.140.000.000 SIT, kar je skoraj 40 % povečanje (ob 22 % inflaciji). Čeprav so poslanci v državnem zboru z zakonom naložili ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo financiranje javne gozdarske službe, smo izboljšali strukturalni delež, namenjen subvencijam iz 55,4 % v letu 1992 na 60,2 % v letu 1993. Omenjeni podatki dovolj zgovorno ovržejo trditve v intervjuju, da so bili kmetje opeharjeni.

Pa še kratka analiza izplačil osebnih dohodkov, ki se po višini sicer ne morejo primerjati s poslanskimi. Rast osebnih dohodkov delavcev na ministrstvu in v sestavi ministrstva je vezana na kolektivne pogodbe, 58 % povečanje pa je seveda tudi zaradi povečanja števila zaposlenih. Sicer so v strukturi celotne porabe v letu 1993 predstavljali osebni dohodki delavcev ministrstva le 4,5 % ali 389.375.000 SIT (leto poprej brez izplačil v zadnjem mesecu 2,8%), kar nikakor ne more ogroziti sredstev za financiranje neposrednih programov pomoči kmetom, ki je v istem letu skupno znašala 5.497.000.000 SIT. Verjetno kaže k temu priti tudi 2.402.877.000 SIT, kolikor so znašali materialni stroški in osebni dohodki pospeševalcev, gozdarjev, selekcijskih in kontrolnih delavcev v govedorejski službi in delavcev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Izplačila teh stroškov so pogojena s sprejeto zakonodajo v državnem zboru, sicer pa ministrstvo nima nič proti tem izplačilom, saj so del njegovega programa.

Se nekaj primerjav konkretnih izplačil subvencij v letu 1993 v primerjavi z letom 1992. V letu 1993 je bilo izplačanih za razlike v ceni mleka 424.000.000 SIT, leto poprej pa le 230.000.000 SIT (po tekočih cenah). Za izravnano stroškov pridelave na območjih s težjimi razmerami (tudi Goričko in Slovenske gorice) 1.042.046.000 SIT, leto poprej 491.999.986 SIT. Izplačanih je bilo 821.077.000 SIT regresa od obresti, kar je sicer na enaki ravni kot leto poprej, vendar so se takrat regresirale tudi revalorizacijske obresti. Za izvozne spodbude smo izplačali 900.600.000 SIT iz sredstev našega ministrstva, ker ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj teh spodbud že v letu 1992 ni več priznavalo. Kaj bi bilo s proizvodnjo, če teh spodbud za uvoz presežkov ne bi izplačevali, si lahko kar mislimo.

Se mimogrede povedano, v letu 1993 je potrebno porabo sredstev za kmetijske namene povečati za razlike 7 SIT po kmetijskih posevkih, ki je bila porabljena v letu 1993. Porabili smo je okoli 50.000.000 kg, torej je ministrstvo za ekonomske odnose plačalo 350.000.000 SIT razlik mlinskim podjetjem. V letu 1992 sem zasledil izplačano razliko 2 SIT med odhodki kmetijskega proračuna, in sicer pod postavko nakup sortnega semena pšenice in rži.

Vsi omenjeni podatki so iz analize porabe proračuna ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je bilo dostavljeno odboru za kmetijstvo pri državnem zboru in udeležencem tiskovne konference na našem ministrstvu in torej ni razloga, da bi govorili na pamet. Rade volje s temi in drugimi podatki postrežemo tudi sami, saj smo na te analize ponosni; podobnih namreč na ministrstvu do letos niso poznali.

Oporabi sredstev, namenjenih odpravi posledic po suši. Tudi ta zakonodaja je šla po predlogu vlade in sprejem državnemu zboru, ki je potrdil, da je možno koristiti 700.000.000 SIT v letu 1993, preostalo pa v letu 1994. V oktobru in novembru lanskega leta smo v celoti nakazali sredstva občinskimi proračunom, in sicer 100.000.000 SIT občinam, ki so utrpeli največjo škodo za razne premostitve, 300.000.000 SIT za plačilo nakupa voluminozne krme, preostali znesek pa je bil namenjen nakupu ječmena, ki je bil razdeljen, plačan pa šele pozneje. V letošnjem letu je bilo namenjenih 951.000.000 SIT za nakup 400.000 ton koruze, ki se razdeljuje, razdeljuje pa se tudi 250.000.000 SIT za regresiranje semen in sadik. Prav v tem času opravljamo pogovore z občinami, ki sicer želijo spremembo namenov, kajti predvidenih ukrepov večina upravičencev noče sprejeti, ker jih ne potrebuje (to so sporočila iz občinskih IS). Temeljito poročilo je predvideno s sklepom vlade v juniju tega leta. Kakršne koli podrobnosti oziroma podatke lahko dobite na ministrstvu še pred koncem te akcije.

In še o namakanju. Ali pomeni temeljita preverba projekta še v času njegovega nastajanja malomarnosti ministrstva ali pa veliko odgovornost? Iz preteklih akcij načrtovanja in izvedbe melioracij pri nas v Pomurju in Sloveniji imamo dovolj izkušenj o potrebi po zmernosti. Da bi projekt namakanj v Sloveniji stekel kar se da normalno, preverjamo vsa dosežanja opravila in se dogovarjamo za najustreznejšo obliko izvedbe projekta in nato vzdrževanja. Ne bi radi doživeli žalostnega propadanja sistema namakanja, kot smo doživeli propad nekaterih melioracijskih sistemov, ker so nosilci naložb odpovedali. Preveč visoka je vsota in žrtev davkoplačevalcev, da bi to dovolili. Govori se, da ima prednost Maribor? Takšnega dokumenta sicer nisem videl, da pa bo potrebno vložiti malo več truda za argumentacijo določenih prednosti, pa je res. In za to ni treba kriviti ministrstva, pač pa se lokalno organizirati in pripravljati argumente. Nekaj podobnega smo za področje prometa delali poslanci, predsedniki občin in izvršnih svetov ter zbornica v preteklosti in nastala je kar lepa bera rezultatov. Predlagam, da s takim načinom dela nadaljujete tudi pri namakanju in rezultati bodo nedvomno prišli. Sicer pa rezultati ne pridejo po kreganju z vlado (kot je to dejal tudi eden od poslancev), ampak z dokazi in argumentiranjem.

Opravičujem se, da sem malo daljši, vendar menim da je potrebno. Mojemu dobremu znancu poslancu g. Džubanu želim dosti uspehov pri njegovem delu za dobro kmetijstva v Sloveniji in v moji ožji domovini. Predlagam, da v stranki, ki ji je pripadel, poskuša spremeniti odnos do kmetijstva, saj menim, da je tam še vse preveč napačnih razlag. In ko bomo to podporo vsaj deloma pridobili, in to z vrha stranke, bomo lahko bistveno spremenili naše kmetijstvo na bolje. Naše ministrstvo je moja stranka o tej potrebi prepričalo in prav sodelovanje v vladi in vodenje tega resorja to dokazuje. Čutimo, da se stvari premikajo k novi kvaliteti, vendar so ti premiki tudi po naši oceni prepočasni. Sicer pa se bo treba spriznati, da dokončne rešitve tudi pri tem ni.

IVAN OBAL, dipl. oec. DRŽAVNI SEKRETAR PRI MINISTRSTVU ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA v M. Soboti)

Zanimivo: vsi ste prav odgovorili na 31. vprašanje, in sicer da paglavci (žabji mladiči) dihaajo s škrgami. Ko pa »odraščajo« v žabo, se jim škrge spremenijo v pljuča. Najbrž ste vedeli tudi to. Pri žrebanju smo upoštevali samo tiste dopisnice, na katerih je bil tudi kupon (tega namreč niste vsi storili), največ sreče pa je imel SIMON ZADRAVEC iz Lipe. Čestitamo! Nagrade pošiljamo po pošti.

KUPON št. 33

Ali veste, katere živali so največji mojstri za spreminjanje svojih barv? Če veste odgovor in če želite sodelovati pri žrebanju lepe knjižne nagrade, se nam oglasite najkasneje do srede, 4. maja.

Soboški park

Mesto Murska Sobota se lahko pohvali s čudovitim parkom, ki je eden od najlepših in največjih v Sloveniji.

Najlepšo dediščino, na katero smo lahko ponosni, so nam zapustili že graščaki. Okrog gradu, ki je prav tako okras mesta, so zasadili ogromno hrastov, ki so zdaj že orjaški. Ker pa so že zelo stari, bi bilo zelo koristno, da bi vsako leto zasadili nova drevesa.

V parku se dogajajo različne aktivnosti. Tam srečujemo starejše ljudi, ki si krajšajo čas s sprehodi. Ko začutijo utrujenost, pa lahko sedejo na eno od številnih klopi. Prav tako je soboški park igrišče za otroke iz vrtcev in šol. Včasih nabirajo liste in storže. Najbolj romantičen pa je za mlade zaljubljenane pare, ki jih lahko vidiš, kako se sprehajajo z roko v roki po več ur.

V parku so asfaltirane steze, ob katerih so klopi in ulična razsvetljava. Po stezah večkrat divjajo motoristi in kolesarji, kar bi morali v dobro vseh sprehajalcev čimprej preprečiti. Včasih je bila vožnja po parku strogo prepovedana. Če pa je paznik koga dobil, ga je kaznoval.

Soboški park ima dva dela. Eden obsega okolico gradu in sega do samega središča mesta, drugi pa je pri kopalšču in v njem je tudi steza za trim. Poraščen je večinoma z bori in smrekami. Drevesa varujejo mesto pred vetrovi in so nekakšen filter za izpušne pline. Lani so morali podreti zaradi lubadarja veliko lepih smrek. V tem parku je tudi Murino nogometno igrišče z velikim stadionom, na drugi strani pa je teniško igrišče.

V delu parka, ki se dotika mestnega središča, stoji zelo znan spomenik, ki krasi skoraj vse razglednice mesta Murska Sobota. Postavili so ga po 2. svetovni vojni. Lani mu je grozilo rušenje zaradi preobrata v politiki. Prav tako je v parku več manjših spomenikov, ki spominjajo na padle borce. Postavili so tudi nekakšne umetniško izdelane kamne, ki naj bi imeli čudežno moč za dvig vode. V parku pa lahko večkrat srečaš tudi prijazne vervece in ptice.

Če se kdo hoče sprostiti, si umiriti živce in brezmejno uživati, naj le obiše soboški čudoviti park!

DAMIJAN MIKLAVIČ, 7. a
OŠ I Murska Sobota

Moja higiena

Trikrat na dan s krtačko garam za moj ponos in lep obraz.

Si zobe čistim rad, da bil bi zdrav in mlad. Skrbim za zdravo telo, zato grem vsak dan na kolo.

Jem vitamine, mi slabost hitro mine. Tako skrbi za svoje zdravje, pa boš vesel in dobre volje.

NINA KOZAR, 4. a
OŠ I M. Sobota

Babice v šoli

V šolo smo povabili babice. Pekli smo »zlevanke«. V skledo smo dali jajca. Dobro smo jih premešali in dodali sol, nato pa še jogurt in naribana jabolka. Primešali smo moko. Potem smo vse skupaj zmešali, vlili v pekač in dali v pečico. Pečeno »zlevanko« smo polili s kisló smetano in potrosili s sladkorjem. Oh, kako so bile dobre!

POLONA KOVEŠ, 1. a
OŠ Miška Kranjca V. Polana

Ko je pomlad

Spomladi cvetijo rože in drevesa. Okrog njih letajo čebele. Aprila je vreme muhasto. Narava je lepa. Trava zeleni. Prične se delo na vrtu. Ptčki se vrnejo iz južnih krajev. Sedaj si pletejo gnezda za svoje mladiče. Pomlad je čas ljubezni. Za pomladjo pride poletje.

MATEJA ČERNJAVIČ, 1. b
OŠ Radenci

Če bil bi dinozaver

Če bil bi dinozaver, kakšne vrste bi bil? Najraje močni tiranozaver, da vse nasprotnike bi pobil.

Če pa bil bi bronozaver, pomagal bi ljudem, delal bi kot »paver«, v pomoč bil bi vsem.

ANDREJ SABOTIN, 7. raz.
Dvojezična OŠ Prosenjakovci

POMAGAM OČKU IN MAMICI PRI DELU

DAJ MAMO MALENU KUVILU FLOKJU!

Pomladna »tiščanja«

Mama mi je nekega nedeljskega jutra pripovedovala, kako se otroci razvijamo in kako iz otrok nastajajo fantje in dekleta. Rekla mi je, da fantom začnejo »skakati norije po glavi«. Začnejo gledati za dekleti. Ko mi je tako pripovedovala se vse stvari, sem spoznal, da se to dogaja tudi meni. Začel sem se oblačiti tisto, kar meni ugaja, frizerja mi več ne izbira mama, ampak sam. Zjutraj, ko vstanem, mi lasje štrlijo na vse strani. Zanje je zdravilo žele. Besede, ki jih včasih govorim, so mama nerazumljive in v jezi mi govori, da sem v puberteti. Meni pa vsak dan po glavi »hodijo« čudne misli in vedno več je nerazumljivih stvari. **MARKO SKANDALI, 4. a OŠ I. M. Sobota**

Zima se počasi končuje, prihaja pomlad. Na nas, šolarje, pa se začnajo zgrinjati razni problemi. Še dobro, da hodim v šolo dopoldan, ko še ni sonca. Ko pa gremo iz šole, ko je vreme sončno, se potepamo po parku, namesto da bi šli domov. Druge so daljši, zato smo tudi dlje zunaj. Učenje in naloge pa čakajo. Ko mi misli hitijo v park, se je težko zbrati za učenje. Mislim, da nisem edini, ki ima probleme s pomladjo. Upam, da se bom sposoben zbrati za učenje in bom uspešno prekrmaril med pomladjo in šolskimi obveznostmi.

Seveda imam tudi doma probleme, ker ne izpolnjujem svojih obveznosti. To je pospravljanje sobe, sesanje... Mama nikakor ne more razumeti, da me obveznosti obremenjujejo in mi jemljejo moj dragoceni čas. Prihaja tudi čas, ko zmerom pogosteje opažam spremembe na svojem telesu, najpogosteje na obrazu. Mozolček sem, mozolček tja, probleme mi začnjo delati puberteta. In tako se moji problemi s pomladjo samo še širijo.

MAJ MEDEN, 4. a
OŠ I. M. Sobota

Novice od tu...

V petek, 29. aprila 1994, ob 22. uri bo v prostorih TVD Partizan v Gornji Radgoni koncert reške skupine **LET 3**, ki je bila lani izbarana za najboljši band na Hrvaškem. Predskupina je **Yellow Minute**. Vstopnina je 400 tolarjev, po koncertu pa bo organiziran prevoz v Radence, M. Soboto, Ljutomer, Lenart, Ormož, Ptuj in Maribor.

Marjan Smode se je po dolgem času spet vrnil na glasbene odre. Pred kratkim je izšla nova kasetna **Zlate uspešnice**, na kateri je 8 njegovih največjih uspešnic in »miksov«, dolg šest minut. Jeseni bo izšla nova kasetna z novimi pesmimi.

P.S. Za Karolino in Denisa ter za vse njegove oboževalce objavljamo naslov, kamur mu lahko pišete: **Marjan Smode, Danijel 58a, 62371 Trbovlje**.

...in tam

Percy Sledge, ena največjih zvezd soul glasbe šestdesetih let, je obsojen zaradi utaje davkov. Davčnemu uradu ni prijavil 95 tisoč dolarjev, ki jih je zaslužil na nastopih v letih od 1987 do 1989. Zaradi njegove nepoštenosti bi ga lahko obsodili na 15 let zapor in 750 tisoč dolarjev denarne kazni.

Vodilna osebnost pri organizaciji koncerta v čast tragično preminulega **Briana Jonesa**, člana skupine Rolling Stones, je njihov fan **Reg Tippet**, ki dosedaj ni pripravil še nič podobnega. Reg je zbral najpomembnejše zvezde rocka 60., ki bodo sodelovale na koncertu v cerkvi, kjer je Brian včasih pel v cerkvenem zboru. V prodajo bodo dali samo tisoč vstopnic, denar, ki ga bodo zbrali ob tej priložnosti, pa bo šel za nakup cerkvenih orgel.

NESMRTNI

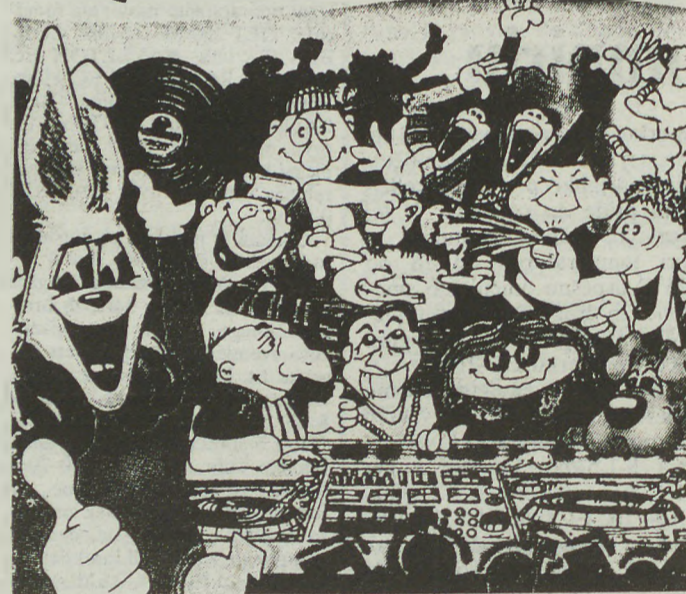
Muddy Waters (4. 4. 1915-30. 4. 1983)

Muddy Waters se je rodil v dražavi Mississippi kot **McKinley Morganfield**. Že v mladosti pa je dobil vzdevek **Muddy Waters**. Svoj prvi band je imel pri petnajstih. Od leta 1943 je živel v Chicagu, kjer je delal v tovarni papirja in igral po lokalnih barih. Leto dni pozneje si je kupil svojo prvo električno kitaro. S posnetkom **I Can't Be Satisfied** je postal najznanejši predstavnik električnega bluesa.

Njegova glasba je močno vplivala na razvoj rock and rolla, ob njegovi glasbi pa so se učili tudi **Chuck Berry**, **Elvis Presley**... Leta 1958, po turneji po Veliki Britaniji, je nastala skupina **Blues Incorporated**, pozneje pomembna inspiracija skupinama **Rolling Stones** in **Yardbirds**. Na vrhuncu popularnosti je posnel klasični album **Muddy Waters At Newport**.

Umrl je 30. aprila v Chicagu. Nazadnje pa je igral z **Ericom Cleptonom**

POP ROCK noviceee

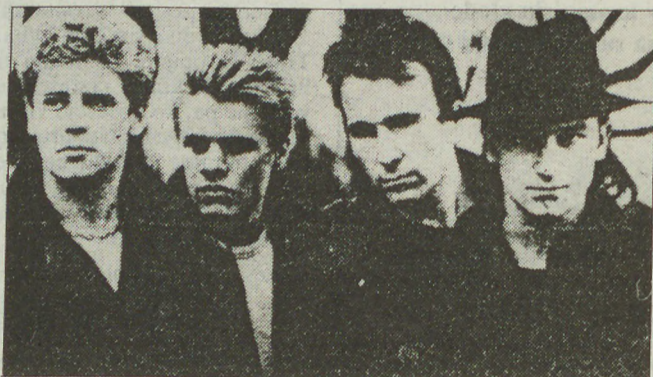

U2

Ko je leta 1977 **Larry Mullen** (zdajšnji bobnar) na šolski oglasni deski objavil oglas, da bi rad ustanovil glasbeno skupino, sta se odzvala **Bono (Paul Hewson)** in **The Edge (David Evans)**. Skupini se je kasneje pridružil še basist **Adam Clayton**, ime pa so si nadeli po ameriškem vohunskem letalu.

Svoj prvi koncert so imeli v **Dandelion Market** v Dublinu, vstopnina pa je bila 50 penijev. Leta 1979 pa so že izdali single **Another Day**. Njihov prvi koncert v Londonu je bil pravi polom, prodali so samo 9 vstopnic. Že leto dni pozneje so se bolje odrezali, podpisali so pogodbo za založbo **Island Record** in izdali svoj prvi britanski single **11 O'Clock Tick Tock**.

Svoj prvi album **Boy** so izdali novembra 1980 in je bil zelo uspešen. Nekaj težav so imeli edino z naslovnico albuma, s fantkom na popolnoma belem ozadju, ki simbolizira čistost in

iskrenost. Obtožili so jih otroške pornografije.

Leto pozneje so izdali ploščo **October**, kjer sta uspešnici **Gloria** in **Fire**. S to ploščo pa so se tudi prvič predstavili ameriški publiko. S tretjo ploščo **War** so se povzpeli na prva mesta lestvic in dosegli svetovno popularnost. Na plošči sta tudi uspešnici **New Year's Day** in **Sunday Bloody Sunday**. V tem času so postali že prave rockerske zvezde, hkrati

Glasbena uganka

V uredništvo je prišlo več kot 60 dopisnic z vseh koncev Slovenije, in vse s pravilnim odgovorom, ki se glasi: **Kurt Cobain** in **Krist Novoselic**. Žal pa je CD samo eden. In tokrat se je sreča nasmehnila **Renati Katančič, Stara ulica 16, 69000 Murska Sobota**. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja pokrovitelj te rubrike, trgovina **M-shop**, bo dobila po pošti.

Vse pa spet vabim k reševanju nove nagradne glasbene uganke: **Ali so imeli U2 na lanskoletni turneji Zooropa koncert tudi v Sloveniji?**

Odgovor:

Odgovore pošljite na dopisnici do 8. maja na naš naslov: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota.

Rubriko pripravila **ALEKSANDRA NANA RITUPER**

AUDIO - VIDEO - CD

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-464

Druga ali prva najstarejša obrt

Diplomacija je še vedno to, kar je zmerom bila, je še naprej »stara človeška obrt« (Čačinovič na strani 7), »druga najstarejša obrt« (isti, stran 21, citirajoč Ponceta), »je... starejša kot vlačugarstvo« (prav tam, popopravljajoč Ponceta). Za diplomacijo moraš še vedno biti lepe zunanosti, spoznati na konjske dirke, še vedno je dobro, če imaš naklonjenost žene visokega diplomata ali uradnika v deželi, kjer si v diplomatski misiji in sploh imeti druge »za službo pomembne lastnosti«. Čeprav recimo ne bi bilo odveč imeti tudi tiste, ki jih Rudi Čačinovič, »držbenopolitični delavec, publicist in diplomat«, povzema po Haroldu Nicolsonu. Ta v svoji knjigi Diplomacija našteva tele zaželjene kreposti diplomata: *resnicoljubnost, natančnost, potrpežljivost, skromnost, lojalnost, inteligentnost, izobrazbenost, razsodnost, gostoljubnost, očarljivost, pridnost, pogum in taktost*. Toda zaželjenost je eno, diplomatska učinkovitost je drugo.

Od Evine kače do slovenskega protokolarnega ceremoniala

Na začetku knjige Čačinovič na kratko povzema zgodovino diplomacije, za katere anekdotični vrhunec postavlja delovanje rajске kače, ki je zapeljala Evo. Ime so dejavnosti dali Grki, »diplomati« (Slovensko bivanje sveta, dalje SBS, str. 11); Britanci so jo v oksfordskem slovarju definirali kot »urejanje medsedbojnih odnosov s pogajanjami«; rimljanski diplomati so za razpoz-

»angeloi« – od tod naša beseda angel – (SBS, str. 21); pozneje so »angele« ponekod razkuževali, v prazgodovini so jih kdaj pa kdaj tudi požrili; **budoirska diplomacija** se reče tisti, »ko prek lepih in zapekljivih poslanikov skuša vplivati na odločitve vladaric... (V nekdanji Jugoslaviji so govorili o takšnih poskusih pri Jovanki...)« (SBS, str. 24); **konferenčna diplomacija** je pravi tisti, ko se skuša več držav pogovoriti naenkrat, ne pa da se pogovarjata dve po dve; **ceremonial** je za državljane vidni del protokola, zanj so pomembne črtaste hlače, stresemanke imenovane, nevidni del protokola je neviden samo za državljane in televizijo, za diplomacijo pa so »točno določene oblike vedenja pri dejavnostih držav in njihovih predstavstev«; **slovensko uradno vozilo**, ki vozi prinašalce akreditivnih pisem, »se ustavi na cestišču pred glavnim vhodom v palačo predsedstva (Prešernova ulica 8)« (SBS, str. 143); »šef misije se ustavi na določenem mestu pred mikrofonom« (SBS, str. 144), oblačila, ki jih morajo udeleženci ceremoniala ob tem nositi: »temna obleka, diplomatska uniforma, nacionalno oblačilo« (SBS, str. 145).

Rangi, ženske, jezik ...

Šele na dunajskem kongresu leta 1915. so se dogovorili, kako rangirati diplomate, kar preprosto pomeni, določiti, kdaj in kje naj vstopajo v sprejemne dvorane, vsi ti ambasadorji, nunciji, poslaniki, izredni poslaniki, začasni odpravniki poslov, šefi misij in drugi. Dotlej so se drenjali in prepirali – večsah so se celo pobili med seboj – šopirili in prilizovali.

Dunajska konvencija določa takle prednostni oziroma preseančni vrstni red diplomatske osebeja: **1. ambasador ali nuncij, 2. izredni poslanik in opolnomočni minister in internuncij, 3. stalni ospravnik poslov, 4. začasni odpravnik poslov, 5. minister svetnik, 6. svetnik, 7. prvi sekretar, 8. drugi sekretar, 9. tretji sekretar, 10. ataše.**

Čačinovič v knjigi opisuje tudi, kakšno vlogo so imele v diplomaciji ženske (kako so, recimo, nekdanje slabše prenašale pijačo in »žgečkljive anekdote«), v njej je slovar najpomembnejših diplomatskih izrazov, razlaga v diplomatski jezik zavžitih napovedi sovražnih postopkov, govori o diplomatskem in nacionalnem sosedstvu z Nemci, o svojem ambasadorstvu za rajsko Jugoslavijo v Bonnu in Madridu, o perspektivah moderne demokracije in seveda o tem, »kakšne ambasadorje in diplomate potrebujemo Slovenci«. Seveda potrebujemo gospe in gospode – v polnokrvnem pomenu besede.

ŠTEFAN SMEJ

Za zeleni jezik (60)

Podpisani je hvaležen tistim kolegom iz slovenistične stroke, ki so mu namignili, da je razpravljanje o tujkah že precej dolgo in da je treba zanimanje publike za jezikovne nadaljevanke v primerjavi s televizijsko Santa Barbaro deliti s sto. Torej na 900 »Santa Barbar« 9 »jezičenj« o slovenskem jeziku. (Še bolj bi bil hvaležen kolegom iz slavističnega društva Pomurja, če bi se pridružili rubriki s svojimi razmišljanji o perečih jezikovnih vprašanjih.) Res je, bo kar dovolj. Zato tokrat le še nekaj sklepnih misli.

Članek Jezična kaša, ki je vzpodbudil naše pojasnjevanje vprašanja tujk, je izhajal iz sporočevalca, ki da se jezikovno izraza iz notranje stiske in se pri tem prečisti (katarzični učinek). Jezikovna sredstva, ki jih pri tem zelo osebnem dejanju uporabi, so lahko – tako članek – tudi tujke, če so doživljajsko najbližje sporočevalčevemu razpoloženju, stiski, ki je jezikovno dejanje vzpodbudila. Članek je ob sami osebi/subjektu posredno izpostavil tudi njeno pravico do izražanske svobode; seveda ne v običajnem pomenu te besede kot svobode izražanja misli (KAJ), ampak svobode jezikovnega izraza te misli (KAKO).

Ob tem bi radi pripomnili, da v naših člankih nikakor nismo nameravali oporekati tej svobodi, skušali pa smo z uvedbo komunikacijskega modela, ki upošteva tudi naslovnika in sporočilo, to vprašanje objektivizirati. Pri tem je seveda sam pristop – kajti komunikacija je tudi konvencija – morda zarisal kako objektivno mejo te izražanske svobode.

Kot drugo pa bi radi poudarili, da se pri presojanju in vrednotenju »pojava tujk« skušamo izogniti normativnemu pristopu, hkrati pa pri tem vprašanju tudi ne pristajamo na logiko t.i. deskriptivnega (opisnega) jezikoslovja. Po tej logiki bi namreč rabo, ki prevladuje (in marsikje prevladuje raba tujk), registrirali in sprejeli kot jezikovno dejstvo, ki ne potrebuje nobenega premisleka in morebitnega popravka. Če bi se te logike držali na drugih področjih našega življenja, bi hitro prišlo do hudih pretresov. Če bi npr. prometna politika pristala na to, naj vozimo tehnično tako urejene avtomobile, kakor pač najbolj ustreza npr. našim trenutnim finančnim zmožnostim ali pa kaki drugi spremenljivki, bi po inerciji število tehnično oporečnih vozil naraslo, s tem pa tudi število prometnih nesreč. Vemo tudi, da taista politika kar nič ne upoštevat dejstva, da je voznikom mrzko pripenjati se z varnostnimi pasovi, ampak njeni izvajalci policaji kar pridno kaznujejo »prometno neposlušnost«.

Seveda se, kot smo že bili zapisali, ne zavzemamo za kaznovanje ali pa jezikovne prepovedi, kakršna je tista Giovannija Rigonija, podžupana v italijanskem mestu Pavia, ki je na podlagi nekega starega zakona prepovedal vsa angleška imena trgovin, gostiln, okrepčevalnic itn. v mestu (vir: zapis v Delu 17. marca 1994). Med neprijetno normativnostjo ter vse dopuščajajočo deskriptivnostjo se nam zdi primernejša pot nagovarjanje jezikovnih uporabnikov in uzaveščanje ustrežnejših in boljših jezikovnih možnosti. To je sicer daljšina do širitve in dviga ravni jezikovne kultiviranosti, je pa uporabniku prijaznejša kot npr. prepovedi in kazni. Njene na videz morda krhke temelje krepi prepričanje, da se tudi Slovenci zavedamo, kako je v sodobnem svetu nadgrajevanje in izpopolnjevanje pridobljenega znanja nuja in pogoj za osebno rast. Pri tem potihem upamo, da je tudi na obeh bregovih Mure vse manj tistih napihnjencev, ki menijo, da se jim v življenju ni treba več ničesar naučiti.

FRANCI JUST

Naslov zadnje knjige Rudija Čačinoviča, ki bo vademekum slovenskih diplomatov, je Slovensko bivanje sveta. Knjiga je izšla pred kratkim, pri založbi Enotnost, katere urednik je Marjan Horvat, napisali so jo v soboški Solidarnosti, opremil jo je Brane Bombač.

Diplomatska knjiga

Rudi Čačinovič, sicer ne trdi, da mora »poslanik biti poštenjak, ki so ga izbrali zato, da bi v tujini, za blagor svoje domovine, lagala«, kakor v knjigi citira nekega britanskega diplomata. Niti za Talleyrandom ne razglasa za svojo eksplisitno diplomatsko maksimo, da »ni dovolj, da diplomat ničesar ne zna, potrebuje tudi resnično sposobnost« (ibidem, 32). Toda, kako naj italskemu diplomatskemu sogovorniku, za katerega tradicionalno, mentalitetno diplomatsko doktrino velja, po omenjenem Nicolsonu, »da morajo z deželo, s katero se hočejo pogajati, najprej povdati dobre, in potem ponuditi slabe odnose in potem ponuditi dobre. Ko v taka pogajanja vstopijo, so previdni in uporabljajo menjalne objekte. Umetno obujajo v italijanskem narodu občutek nezadovoljstva in sovraštva. Drugo je nekakšna vloga motenja miru v deželi, s katero se hočejo pogajati. In tretja je zahteva koncesije, ki je Italija od nasprotnika niti ne pričakuje, je v resnici ne želi imeti. Z odrekanjem pa hoče prisiliti partnerja do druge odškodnine.«

Čačinovič seveda pravi, da za inkanje poti sodelovanja »laži ni ni-

Rudi Čačinovič kot ambasador Jugoslavije v Španiji vstopa v kočijo, da se odpelje h kralju in preda akreditive. Fotografija iz knjige Slovensko bivanje sveta.

koli dobra diplomacija« in da je koristno sodelovanje po načelu »daj-dam«. Vendar pa je on dolgoletni diplomat, ki ve, kako se mora kaj povedati in kaj vse se mora v svetu diplomacije narediti, če se hoče doseči, da bi Slovenci bivali svet v celoti, kot je nekoč za slovenski način bivanja rekel Bojan Štih, katerega nekoliko modificiramo izjavo je dal za naslov tej knjigi.

Zato gotovo z namenom povzema zgoraj citirano Nicolsonovo karakteristiko italijanske diplomatske nravi in sploh našteva vse tiste navidezne podrobnosti iz zgodovine diplomacije, njene teorije in svoje diplomatske izkušnje, ki dajejo knjigi ne samo berljivost, marveč tudi diplomatsko noto in značaj priročnika.

navanje svojega statusa nosili zločljive žigosane kovinske plošče; za najslabše diplomate veljajo misijonarji, fanatiki in pravniki (SBS, str.32); po militaristični definiciji je diplomacija vojna z drugimi sredstvi, po meščanski pripravljajalna dejavnost za trgovino; Angleži so se diplomatsko dolgo zabavali kot tisti, ki se smejejo tretji, potem so izgubili imperij; Nemci so se šli zunanjo politiko »militaristično in junasko« (SBS, str.13); francoska diplomacija je najbolj diplomatska, je »diplomacija« (prav tam). Američani svoje diplomatsko delovanje končujejo s »pax americana«; Rusi so se šli nekoč revolucionarno sovjetsko diplomacijo, danes pa na nekdanje satelite gledajo kot na »bližnje inozemstvo« (SBS, str. 75); poslanca, ki so ju Grki poslali v Trojo, se pri Homerju imenujeta

kulturni koledar

RAZSTAVE
MURSKA SOBOTA: V galeriji je odprta medregionalna likovna razstava. Na njej sodelujejo Jože Marinč iz Dolenjske, Herman Gvardjančič iz Gorenjske, Vida Slivnikar-Belantič iz Koroske, Ivo Prancič iz ljubljanskega območja, Štefan Gallič iz Prekmurja, Raymond Kocbek iz Obale, Samuel Grajfoner iz Štajerske in Jože Meglič iz Zasavja. Razstava bo odprta do 15. maja.
MORAVSKE TOPLICE: V galeriji Ajda je na ogled razstava akvarelov Ervina Matešiča iz Trbovelj.

LENDAVA: V prostorih osnovne šole je razstava otroških risb na temo Naša družina. Odprta bo do 30. aprila.

PRIPREDITVE

V soboškem kinu bodo od 28. 4. do 2. 5. vrteli filme po naslednjem programu: v četrtek, 28. 4. ob 20. uri Klub srečnih žensk; v petek, 29. 4. ob 17. uri Jurski park; v soboto, 30. 4. ob 20. uri Klub srečnih žensk; v ponedeljek, 2. 5. ob 18. uri Jurski park, ob 20. uri Klub srečnih žensk.

Novice iz kulture

■ V Lendavi je od 15. aprila odprta razstava Iz zbirke mednarodne kiparske kolonije Lenti. Razstavljajo: Ferenc Király – Slovenija, Geza Ferenc Varga – Madžarska, Eduard Maris – Francija, András Kúzdi – Madžarska, István Berenyi – Madžarska, Beáta Szabó – Madžarska, Ottokar Szentes – Madžarska, Engibarman Mamikon – Armenija, Erasmus Malenta – Avstrija, Joseph Pleier – Nemčija, Endre András Tormai – Madžarska, Akira Nishizawa – Japonska, Colin Foster – Anglija, Ferenc Varga – Madžarska, Deszö Nemeth – Madžarska, Miklós Halmi – Madžarska.

■ V prejšnji številki objavljeni pogoji za udeležbo na 22. mednarodni mladih pesnikov in pisateljev 1. sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše, in to napisi s pisalnim strojem in poslani v treh izvodih, označeni v kateri naj bodo napisani ime, priimek, naslov, izobrazba, poklic, starost in šifra; 3. dvočlanska žirija in republiški selektor bodo med pravočasno prispelimi prispevki vsak s svojega področja izbrali najboljše za nastope na območnem in republiškem srečanju; 4. poslanje prispevke avtorji brezplačno odstopajo organizatorji, rokopisi se ne bodo vračali; 5. prireditelj je potrebno poslati do 15. maja na naslov: ZKO Slovenije (za 22. srečanje), Štefanova 5, p. p. 136, 61000 Ljubljana. Informacije po telefonu (061) 126 20 83.

Delavna obletnica XX. stoletja

Izdajatelji zbirke najboljših in v slovenščino še neprevedenih romanov iz svetovne literarne zakladnice našega stoletja so sredi meseca marca proslavili svojo prvo obletnico. Predstavniki Cankarjeve založbe so ob tem povedali, da se je zbirka v prvem letu svojega izhajanja dobro prijetla, to potrjuje, da je med slovenskimi bralci še vedno zanimanje za tovrstno literaturo, poleg tega pa je bilo prvih deset romanov deležnih tudi ugodnih kritičkih odmevov. Pohvale sta žela tudi likovna oprema in oblikovanje knjig, saj je bila zbirka na zadnjem Slovenskem knjižnem sejmu deležna nagrade za izjemen estetski videz. A cankarjevci ne počivajo na lovrikah, in tako so obletnico proslavili delavno, z novim tretjim paketom zbirke XX. stoletje, v katerem je tudi tokrat pet vrhunskih del. Ogledimo si jih.

Michel Tournier (1924), avtor romana Jelšev kralj (1970), je eden od treh najpomembnejših francoskih avtorjev srednje generacije, dobitnik Goncourtove nagrade (ravno za ta roman) in avtor, čigar dela izdajajo v zelo visokih nakladah. Zgodba dela, postavljenega v čas druge svetovne vojne, temelji na dveh mitih; germanškem o Jelševem kralju, ki očetu ugrabi bolnega otroka, in biblijskem o svetem Kristofu, ki je nosil mladega Kristusa. Glavna oseba knjige, ki na specifičen način združuje

oba mitska lika, opravi pot od nemškega vojnega ujetnika do »ljudožerca iz Kaltenborna«, starodavne tevtonske trdnjave, kjer vzgajajo arijske dečke, ki naj postanejo cvet tretjega rajha.

Bret Easton Ellis (1964) je našim bralcem znan že po svojem prvem romanu Manj kot nič, ki je doživel tudi filmsko obdelavo, ki smo si jo prav tako lahko ogledali tudi pri nas. Avtor spada v najmlajšo generacijo ameriških prozajstov in se ima za svoj izjemni (predvsem finančni) uspeh predvsem zahvaliti ameriški

založniški industriji, ki je v nje-gov prodor vložila kar nekaj časa in denarja. Ameriški psiho (1991), ki je pred nami, je piščev tretji roman in zaradi svoje tematike, pa tudi večje manipulacije je bil razvpit že pred izidom. Gre za zgodbo poslovnega mladeniča z Wall Streeta, ki svoje dneve porablja za služenje denarja in kupovanje prestižnih produktov zvenečih znamk, ponoči pa skuša praznino svojega življenja zapolniti z zverinskim pobijanjem in masakriranjem lepih deklet. Gre za popis določene socialnega sloja določene generacije, ki, kot je na predstavitvi lepo povedal Aleš Debeljak, »lahko beži, lahko teče, skriti pa se nima več kam«.

Roman Rikša (1935), ki ga je prevedla in mu spremono besedo napisala sobočanka Jana Rošker, je delo kitajskega pisatelja Lao Sheja (1899–1966), ki je skrivnostne smrti umrl med kulturno revolucijo. Avtor v maniri klasičnega socialnega realizma popisuje razmere obvdoru kapitalizma v polfedalno kitajsko družbo in v tem kontekstu življenjsko pot kmečkega fanta, ukoreninjenega v svetu tradicionalnih vrednot, ki pride v divje kapitalistični Peking in si želi zaslužiti za rikšo, s katero bi si potem služil za življenje. To mu ne uspe, ob tem pa se razsuje tudi sistem njegovih vrednot, propade in postane enak »roparskemu« okolju.

Ruski pisatelj Andrej Platonov (1899–1951) je avtor ro-

mana Čevengur (napisan 1929, izšel 1972), katerega junaka Kapjankin in Dvanov sta nekakšna ruska porevolucijska Don Kihot in Sančo Pansa. Junaka jezditja po ruskem podeželju in namesto poraznega dejanskega stanja, ki je plod slabosti sovjetskega sistema, vse-naokrog vidita vzpon novega pravičnega sveta. Revolucija in njeni predstavniki so v tem delu, ki je na izid čakalo dobrih 40 let, popisani s plati ruske folklore in v bistvu tiči za vsem skupaj zgodba o vedno novem iskanju sreče, mit o sreči, ki se je v danih razmerah pač udejalnil kot oktobrska revolucija. Sreča seveda ostane zgolj mit.

Friedrich Dürrenmatt (1921–1990), avtor romana ozioroma novele, kot ga je sam imenoval, Naročilo (1985) je poleg Maxa Frischa najpomembnejši švicarski pisatelj tega stoletja. Znan je predvsem kot dramatik in pisec kriminalnih romanov, v pričujočem delu, katerega drugi naslov je O opazovanju opazovalca opazovalcev, pa se je posvetil osvetljevanju sodobnega sveta, prepredenega z vidnimi in nevidnimi nitmi opazovanja in nadzorovanja. Knjiga govori o grotesknem bizarnem svetu brez smisla, v katerem se namesto pravega življenja udeležajo nadomestne biti. Velik vpliv na to delo je imela Dürrenmattova zadnja žena, ki je bila raziskovalna novinarka, avtor pa se je obilno naslonil tudi na Kierkegaardovo filozofijo.

D. Štefanec

Epigrami

I. POLITIČNA STRANKA
Boljša od zime sanjave je politična stranka,
ki nas tristo petinšesdeset dni sanki.

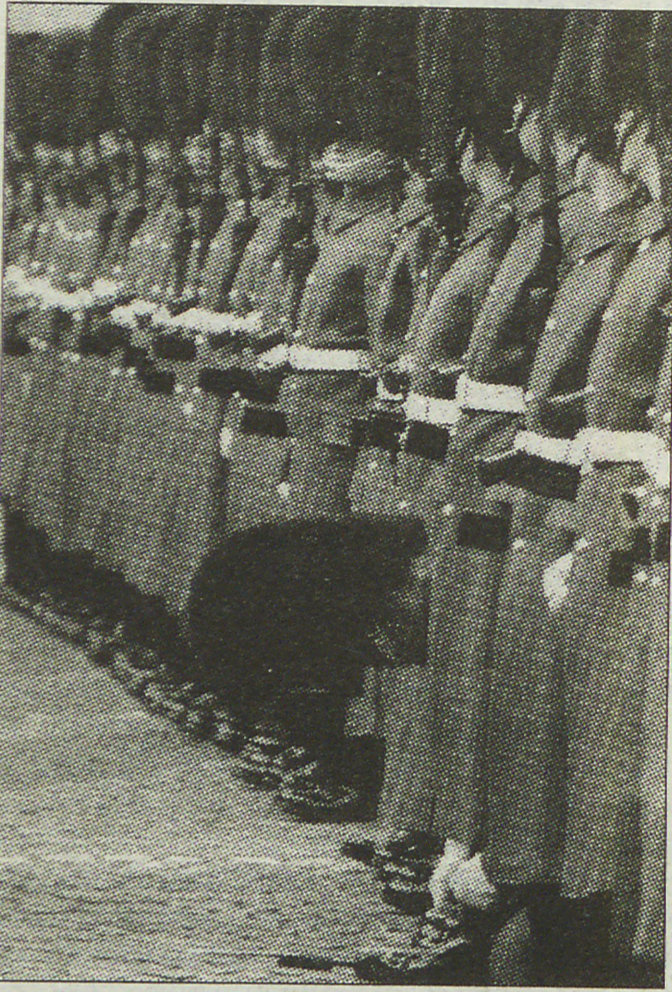
II. AFERE
Najprej mleko in med sta se sedila,
potlej pa še medijska reklama dogodila.

III. CERTIFIKATI
Namesto, da bi državljanom kruha zagotovila,
je vlada certifikate delila.

TINE MLINARIČ

iz naših krajev

V zadnji minuti

Služenje v častni četi ima svoje dobre in slabe strani. Tudi pripadniki prvega bataljona irske garde, ki sestavljajo častno četo pri državnih sprejemih v Londonu, morajo biti urejeni kot iz škatlice. Odvezane vezalke k tej podobi nikakor ne sodijo, a tokrat je bil še čas za popravo napake.

Trije najboljši spet skupaj

Že drugič bo nogomet združil tri najboljše svetovne tenoriste. Na predvečer finalnega srečanja letošnjega svetovnega prvenstva v nogometu, ki bo od 17. junija do 17. julija v Združenih državah Amerike, bodo namreč nastopili trije znani tenoristi: španca Placido Domingo in Jose Carreras ter italijan Luciano Pavarotti.

Zadnjič so skupaj nastopili pred štirimi leti na svetovnem prvenstvu v Italiji. Tedaj jih je poslušalo okoli 6000 obiskovalcev in okoli 800 milijonov televizijskih gledalcev. Za njihov letošnji skupni koncert na stadionu Dodger v Los Angelesu, ki ga bo spet vodil indijski dirigent Zubin Mehta, si je družba Warner že zagotovila pravico do prenosa, da bo lahko koncert po vsem svetu spremljalo okoli 1,5 milijarde ljudi, na stadionu pa bokoli 56.000 obiskovalcev.

Goa, nekdanja portugalska kolonija na indijski obali, je eden zadnjih rajev na svetu. To so že v 60. letih odkrili otroci cvetja in se tam stalno naselili. Preživljajo se z izdelovanjem različnih spominkov, ki jih vsak teden prodajajo na tamkajšnji tržnici. Da so pipe avstralskih domorodcev vse prej kot originalnega izvora, kupcev prav nič ne moti.

Princeska in Hnzigawapiglx

Srečal sem prijatelja, s katerim se nisva videla že vrsto let. Obema se nama je mudilo, zato je ob slovesu rekel: »Poklič me kaj, pa se bova enkrat dobila ob kozarčku.«

Potem sem ga nekajkrat klical, pa ga nikoli ni bilo doma. dvakrat ali trikrat sem se ustavil spotoma, ko sem se peljal mimo njegovega rastlinjaka, pa ga tudi nikoli nisem dobil. Potem sem se odločil, da ga bom spet poklical. Medtem se je ločil, doma je imel drugo žensko, ki je skrbela zanj in za rastlinjak, ko njega ni bilo doma.

Že ob prejšnjih treh obiskih, ko ga ni bilo doma, je bila vse prej kot prijazna. Zazvonil je telefon, spet sem govoril s kaj malo prijaznim ženskim bijem.

»Janez pri telefonu, lahko dobim Dušana?«
»Kkdoooooooooooo?« je zahreščalo iz telefona, kot če bi nekdo s slabo pilo pilil pretrdo kovino.

»Oprostite, moje drugo ime je Hnzigawapiglx, le redko se z njim predstavljam, ponovno se opravičujem, moje prvo ime je Janez, dobri stari slovenski Janez, nimam pojma, kaj mi je bilo, da sem se predstavil kot Hnzigawapiglx...«

»Bom pogledala, če je doma...«
Kar slutil sem, da ga ni doma, nekaj mi je govorilo, da ga zagotovo ni doma, že čez pet sekund se je ponovno oglasila:

»Ni ga doma, mu kaj sporočim?«
Spet mi je neki notranji glas povedal, da je bolje, če mu nič ne sporočim, ker tega tako in tako nikoli ne bo izvedel.

»Hvala lepa, ni potrebno, tako prijeten glas imate, kar naprej bi se pogovarjal z vami. Človek takoj čuti sorodno dušo, že pa nekaj...«

Ponovno je zahreščala: »Tisto, kar pijete, verjetno ni kakovostna pijača, kaže, da vam škoduje.«

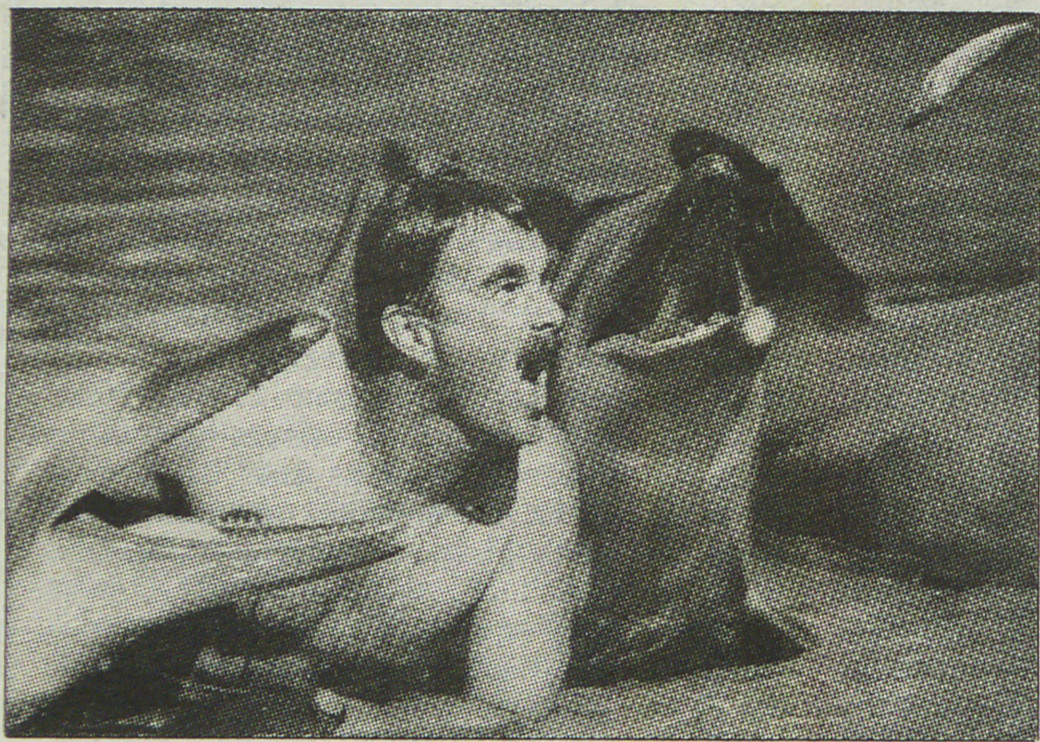
»Sploh ne pijem, rad se pogovarjam s prijaznimi osebami...«
Slišati je bilo le še »klok«. Telefonska zveza je bila prekinjena. Potem sem spet nekoč srečal Dušana. Videti je bil malo užajen.

»Rekel si, da me boš poklical, pa me nisi!«
»A ti ni tvoja žena povedala, da sem te klical. Poslušaj, to je prava princesa, še nikoli nisem srečal tako vpludne gospe.«

»Saj nisva čisto poročena,« je rekel.
»Ne gre za to, bistvo je v tem, da je tako prijazna. Najmanj trikrat sem bil pri tebi, pa še po telefonu sem te klical, ti ni nikoli povedala?«

»Ne, najbrž je pozabila.«
»No, nič hudega, je pa res prijazna, skoraj bi lahko rekel, kot kakšna kraljična.«

»Veš, ni vedno tako prijazna, s tujci pa res zna!«
»Kaj ne poveš, le kdo bi si to lahko mislil.«
Potem sva se poslovila, niti omenil ni več, da bi ga še kdaj obiskal, verjetno se mu je mudilo k princesi.

Britanskega dirkača Nigela Mansella smo doslej videvali v drugačnih vlogah. A skoraj tako kot hitre avtomobile ima Nigel rad tudi živali. Posnetek na avstralski Zlati obali, kamor so ga pripeljale dirkalne steze, je izkoristil za fotografiranje z delfini.

Dvainpetdeset tisoč funtov

Leta 1779 je britanska osrednja banka Bank of England izdala prve bankovce. Enega od njih, drugega po vrsti, so sedaj našli med platnicami neke stare knjige. Črno-beli papir iz Napoleonovih časov je bil vreden en funt. Zdaj so ga dali na dražbo in zanj dobili dvainpetdeset tisoč funtov, skoraj trikrat več, kot so upali, da bodo zanj iztržili. Dražba je bila napeta od vsega začetka. Ponudbe so kar deževale in cena je rasla, dokler nista ostala le dva tekmeča. Na dražbi sta sodelovala kar po telefonu. Naposled se je bankovec znašel v zasebni zbirki.

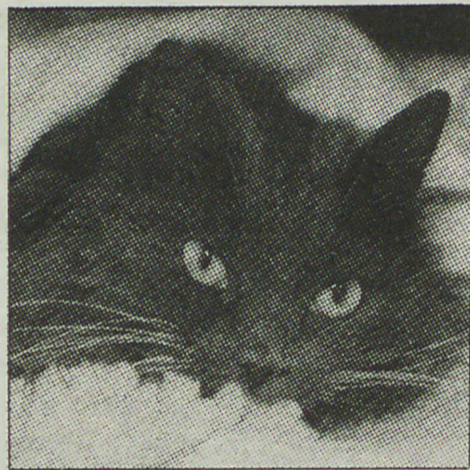
Z njim je bilo nekoč mogoče kupiti za današnjih sto funtov blaga, a če bi ga zdaj odnesli v angleško narodno banko, bi vam ga zamenjali za toliko, kakor na njem piše - torej za en funt.

Prestolnica

V srcu modernega Kiota še živi duh stare Japonske. Za Japonce je to sodobno velemesto še vedno prestolnica njihovega neuničljivega duha. Tudi mlade gejše so svoje najbolj skrite želje in upanja razkrile bogovom v njihovem svetišču sredi nebotičnikov. Čas gre naprej, upanje ostaja.

Ko so se sredi januarja zatresla tla v Los Angelesu, se je Tiffany skrila v stranišče. Zaradi močnih potresnih sunkov so se vrata zaklenila in Tiffany je celih 41 dni ostala ujeta v tesnem prostoru. Našli so jo vso onemoglo, zdaj pa ob skrbni negi na mačji kliniki že okrevata.

Začno si je Bela zaj pred prvomajskimi svetkami pod bajusi muviti tisto nouto, štero je ešče nej dugo nazaj nej smou spejvati, ka ne bi štrofani būu: "Lili Marlen". Rejč njemi je pa sama od sebe na čobe prišla. Na Slavsko vó obrnjena je tak idouča:

Prvi maj že tretjič, pod Alpami je spet v deželi novi, praznik, ki delavcem je svēt. O ti preljubi prvi maj, napravi delavcem spet raj, pravic nam daj nazaj.

Bil nekoč si dela in reda ti simbol, v tem času pa nereda, pomen gre tvoj navzdol. Zdaj si le nagelj ti ovel, predstavljaš cvet, ki je zvisel, je delavec oplen.

Oj ti praznik dela, kaj praznuješ zdaj, ko pravic do dela več ne daš nazaj? V samih aferah ti živiš, nad mafijaši ti lebdiš, v zdrahah se dušiš.

Brat Džouzi

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Ne stavi stare in preizkušene zveze na kocko samo zaradi trenutne radovednosti in privlačnega prijatelja. Pozneje ti bo še kako žal, vendar bo vrnitev popolnoma nemogoča. Pa tudi prijatelja lahko izgubiš.

On: Le zakaj čakaš, da se bodo drugi prilagodili tebi? Ali ni že čas, da se tudi ti enkrat ukloniš večinski volji? In naj ti nikar ne bo nerodno priznati napako, saj se lahko zatajevanje le-te kaj slabo obnese.

BIK

Ona: Zgodilo se bo tisto, za kar si še nedavno tega goreče zatrdjevala, da se tebi ne more. Toda še je čas, da poskusiš rešiti, kar se rešiti da. Obetaj se ti dokajšnje težave z denarjem.

On: Pismo, ki ga pričakuješ, bo sicer prišlo, a bodo novice drugačne, kot predvidevaš. Nikakor ti ne bo uspelo preboleti zadeve, ki se ti je ponesrečila, a to še ni vzrok, da bi ostal sam in jezen na vse okoli sebe.

DVOJČKA

Ona: Ob ostrih besedah se boš končno streznila in doumela, kako je v resnici. Je že tako, da idealni niso ravno takšni, kot si jih predstavljamo. V začetku tedna pa se ti bo vendarle uspelo ponovno ujeti v ustaljene tokove.

On: Tudi ljubezen ne bo uspela nadomestiti tvoje velike želje po uspehu, ki te že dolgo preganja. Srečal boš osebo, ki ti bo sicer veliko obljubljala, a bi bilo dobro, da bi se zadeve lotil karseda pazljivo.

RAK

Ona: Nikar se ne spuščaj v tvegane napovedi, ampak si raje pusti malo več »igralnega« prostora. Prijateljica ti bo najprej zavidala, pozneje pa se bo vendarle uspela sprijazniti z nastalim položajem.

On: Zaradi stvari, ki si jih naredil, te nekdo občuduje, ker pa si priznal tudi svoje napake, je to le še dopolnilo tvoj dober vtis. Sprejmi povabilo, saj se ti obeta nekaj, česar doslej še nisi doživel. Le tako naprej!

LEV

Ona: Če ne boš vsaj malce pohitela, te bo prehitel nekdo, ki si mu že dalj časa trn v peti. Prijatelji te bodo sicer popolnoma podpirali, a to najbrž ne bo dovolj. Konec tedna lahko pričakuješ obisk.

On: Še najbolje bo, da se odrečeš tveganim načrtom, saj je velika možnost, da se ti bo vse skupaj ponesrečilo. Bodi raje zadovoljen z majhnim, kaj več pa bo prišlo kar samo od sebe. Nekdo te bo prijeto presenetil...

DEVICA

Ona: Še vedno te bo spremljala neverjetna sreča. Vseeno pa bi bilo dobro, če bi se začela počasi zavedati, da lahko to tudi mine. S prijateljem se boš zapletla v nekaj lepega, kar pa bo na žalost le prehud.

On: Zagrizeno se boš lotil nekega dela, s katerim si nekoč že dosegel zavidljive rezultate. Vprašanje pa je, ali je sedaj tudi pravi trenutek... V primeru napačne odločitve se ti bo vse skupaj še kako maščevalo.

TEHTNICA

Ona: Trenutek je zelo resen, zato ti nikakor ne bo škodilo, če bi se poskusila zbrati in se vključiti v igro. V nasprotnem se ti lahko kaj hitro zgodi, da te bodo dogodki okoli tebe prehiteli.

On: Izkoristil boš ponujen namig, a se boš pozneje še pošteno kesal. Saj ne, da bi ne bilo prijetno, a je že tako, da brez težav v zadnjem času enostavno ne gre. Obisk pri zdravniku ti bo precej pomagal, zato nikar ne omahuj.

ŠKORPIJON

Ona: Pristrčno se boš nasmejala nekemu spodrsljaju, ki pa ne bo usoden ne zate in ne za tvojo ljubezen. Priložnost, ki se ti bo s tem ponudila, pa le izkoristi, saj se zlepa ne bo več ponovila.

On: Še vedno se nisi popolnoma izvelel iz kritičnega poslovnega položaja, zato je potrebno paziti na sleherni korak konkurence. Naložba se bo povrnila šele sčasoma, zato brez panike.

STRELEC

Ona: Opletanje z jezikom te bo pripeljalo v dokaj nenavaden položaj, ki ga boš kaj hitro izkoristila v svoj prid. Konec tedna boš preživela z osebo, ki je še kaj več kot le dober prijatelj.

On: Kritično obdobje je sicer za teboj, a bi ti sploh ne škodilo, če bi še vedno pazil na svoje besede. Na delovnem mestu se ti ne piše nič dobrega, zato se raje potruji, da ti ostane vsaj to, kar imaš.

KOZOROG

Ona: Zaupala se boš človeku, za katerega veš, da ti je naklonjen z vsem srcem. S pravilnim nasvetom se boš približala cilju, ki si ga tako zelo želiš. Predvsem pa nikar ne hiti, ampak vsak korak dobro premisli!

On: Ne razmišljaj toliko o tistem, kar se je ponesrečilo, ampak se raje posveti prihodnosti. Nepričakovano srečanje ti bo pustilo obilo lepih spominov, predvsem pa si boš pomnil svoje prenapete živce. Popazi malo na zdravje.

VODNAR

Ona: Partnerjev vpliv v družbi ti bo onemogočil načrtovano avanturo, saj se te bodo vsi na neki način celo bali. Dobro premisli, ali je bilo vredno zastaviti svojo srečo le za popolnoma neuspeli poizkus.

Ona: Obeta se ti vznemirljivo srečanje, večere pa boš preživljal tako, kot si si že dolgo želel. Zavisten prijatelj ti bo poskušal škodovati, a bo na koncu potegnil kratko prav on. Zanemarij pa boš poslovno plat življenja.

RIBI

Ona: Bodi malce manj zaverovana v svoje navidezne sposobnosti, saj jih vidiš le ti. Realnejši pogled bi ti utegnil celo koristiti na področju, kjer koristi sploh ne pričakuješ. Pazi se! Partnerjeve ljubosumnosti.

On: Čeprav se ti bo od začetka dozdevalo, da si zašel v popolnoma slepo ulico, se bo kmalu pokazalo, da ni tako. Glede poslovne strategije, za katero si se odločil, pa še ne bo kakšnih večjih rezultatov.

podlistki

»Potrdilo dobiš. Šel boš na TNZ in zasebno vizo spreminil v uradno.« je monotono dejal in me nepremično gledal. »Dodal boš potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o opravljenem izpitu iz angleškega jezika in življenjepis. Vse v srbohrvaščini.«

»Kdo hudiča mi bo vse to prevedel v pravilno srbohrvaščino?«
 »Boš sam uredil!« je bevsnil in me pogledal s topim, brezizraznim pogledom. Bil je čokat, s širokim čelom, vtisnjenimi ozkimi ustnicami. Glavo je imel spuščeno na kratak tičnik, da si imel vtis, da te gleda izpod naočnikov. S svojim topim pogledom te je preiskoval in molčal. Tudi ko si z njim govoril, te je dolgo gledal, preden je odgovoril, kar je marsikoga zmedlo.

»Napiši mi tisto potrdilo,« sem se obrnil k E-ju. »Tako se vrnem. Grem, da mi kdo ne bo požrl kosila. Blok sem vrgel na mizo.«

Čez cesto je bila studentska menza. Bila je navada, da si dal blok na mizo, ker je dolgo trajalo, da ti je kdo postregel.

Ko sem se vrnil, potrdila še ni napisal. Vendar se ga je takoj lotil in mi ga dal.

Na TNZ mi je neki uradnik gostobesedno razlagal, ko sem prinesel potrdilo: »Ja, res je! Pravilno! Pravilno! V nasprotnem primeru ne morete menjati niti denarja niti dinarja. Kdo bi vam pa dal devize? Dobro. Poslušajte! Morda pa je do bite devize. Kljub temu, dogovorite se s kom. Ja, poleg tega pa je še neka možnost, da zamenjate deset do dvanajst tisoč dinarjev. Povprašajte kje! Dobro! To je to. Ko pride viza, prečrtam »zasebno«, napišem »uradno«, pečat, podpis in stvari so takoj gotove.«

Jugoslovansko vizo sem kmalu dobil. Pozneje pa ni šlo več tako gladko. Potrebna potrdila in potni list sem poslal na danski konzulat v Beograd, nato pa sem čakal – štiri najst dni, ves mesec. Začele so se počitnice. Odpotoval sem domov. Julija bi moral začeti prakso, do takrat pa so bili še trije tedni, zato si nisem delal preglavice. Bil sem prepričan, da se bodo stvari uredile, posebno ker sem imel uradno vizo in vsemogoča priporočila. Pa sem se zmotil. Minevali so dnevi, tedni. Pisma so romala v Ljubljano in nazaj, čas je tekel, pa tudi moja jugoslovanska viza, ki je bila omejena na šest mesecev.

Začel se je julij, ko bi že moral biti na Danskem. Vstopno dansko vizo sem končno dobil, nato pa sem ponovno vse poslal v Beograd, da mi na podlagi vize in priporočil dodelijo obljubljeno tehnično pomoč in prehodni vizi za Avstrijo in Nemčijo. Zopet čakanje. Prve dni avgusta, ko je moj čas prakse že potekel, sem dobil tudi to.

Takoj sem odpotoval v Ljubljano in od tam z Adriaexpresom v Kopenhagen. Vožnja mi je vzela dve noči, ki sem ju prebil na klopi v kupeju. Denarja nisem imel, zato si nisem mogel kupiti niti pijače. Vro-

KI DIŠI PO BENCINU

INDIJA KOROMANDIJA,

2

Dr. Lojze Števanec

čina je bila podnevi neznosna. Žulil sem suho hrano in žejal do Kopenhagna. Zamenjal sem dva ameriška dolarja od skrite prethotapljene vsote desetih dolarjev, ki sem jih kupil doma na črno. Dobil sem nekaj čez 13 danskih kron. Tečaj dolar : krona je bil 1 : 6.68. Popil sem čaj in pojedel neki prepečenec, za kar sem plačal 2,60 krono, kupil sem si zemljevid Kopenhagna za 3,45 krono, pa sem bil ob pol denarja. Šel sem iskat ulico Kristiania Gade, kjer sem se moral javiti v Domus Medica. Neki voznik taksija, ki so v dolgi vrsti stali pred postajo, mi je pokazal smer. Ulice so bile polne avtomobilov, ki so se počasi privali med avtobusi in tramvaji. Tako gostega prometa takrat v naših mestih še ni bilo. Kos poti sem se peljal z avtobusom, ki na moje začudenje ni imel sprevodnikov, šofer je tudi prodajal vozovnice, znal je nekaj angleških besed, ni mi pa znal pojasniti, kje je Kristiania Gade, na koncu je zamahnil z roko in spjel. Na ustrezni postaji me je opozoril, da moram izstopiti. Izstopil je tudi sam in mi s potrpežljivostjo razlagal, v katero smer moram iti. Potniki so mirno sedeli in čakali, nihče se ni razburjal ali spregovoril glasne besede, vse je potekalo mirno, disciplinirano.

Po Stocholara Gade sem prispel v Kristiania Gade in hitro našel Domus Medico, kjer so mi povedali, da začnejo uradovati ob 12. uri. Imel sem štiri ure časa. Brez cilja sem odšel v mesto, vendar sem si vsako ulico, po kateri sem hodil, označil na zemljevidu. In ko sem tako stal na križišču in se odločal, v katero smer bi šel, je k meni pristopil visok

možak in me nagovoril v danščini. Seveda ga nisem razumel in mu to v angleščini tudi povedal. Takoj se je odzval in me vprašal, kakšne težave imam in kam bi želel priti.

»Nikamor,« sem se nasmehnil. »Imam nekaj časa, pa hodim brez cilja po ulicah.«

»O? Od kod pa prihajate?«

Povedal sem mu.

»O. K. Hočete v mano? Imam čas. Ogladela si bova nekatere zanimivosti Kopenhagna.«

Česa boljšega si nisem mogel želei. Bila sva blizu velikega parka, ki ga prej sploh nisem opazil. Stopila sva do ribnika, bil je poln labodov in divjih rač, ki so zaupljivo čepeli na zeleni veji in jedle iz rok obiskovalcev. Ob leseni uti je bila zbrana skupina ljudi, ki jo je nase prilepljal bradat mož z visoko dvignjeno glavo in samozavestno dušo. Nekaj jim je razlagal s poudarkom in kazal na človeka, ki mu je zvesto pritrjeval. Razumel nisem niti besede. Moj spremljevalec, Olson mu je bilo ime, se je prizanesljivo smehljaj in zamahnil z roko, ko sem ga vprašal, o čem govori.

Pozneje, ko sva sedela na klopi, mi je povedal, da mož prodaja neko univerzalno zdravilo kitajskega porekla.

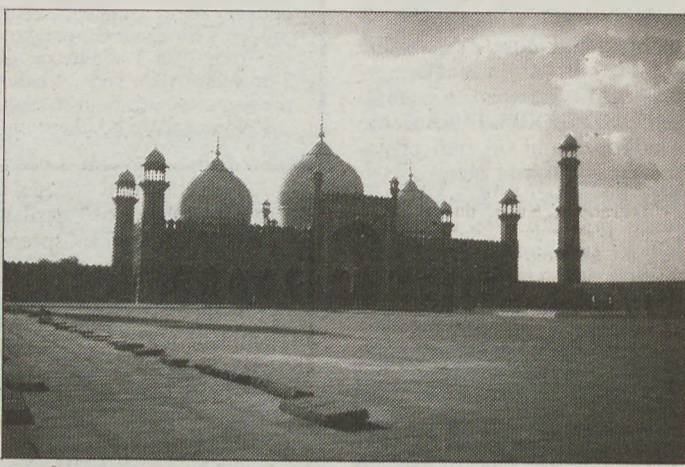
»Zadnje čase se v mestu pojavljajo številni mazači, ki se razglašajo za svetovno znane vrače,« mi je rekel. »Nadevajo si najrazličnejše naslove, profesure, pripisujejo izkušnje, govore, da so predavatelji na fakultetah, velike avtoritete na področju, o katerem govore, da so člani raznih klubov in združenj, za katere nikoli nismo slišali. Na ta način si v obeh poslušalcev poskušajo ustvariti ugled, kar naj bi dalo njihovim besedam večjo učinkovitost. Iz izkušnje vedo, da imajo ljudje z naslovi in visokimi položaji v družbi veliko več vpliva na ljudi kot tisti, ki so pri tleh. Tudi politiku, dokler je na oblasti, pripisujejo ljudje več pameti in modrosti kot takrat, ko oblast izgubi, čeprav se ni v ničemer spremenil.«

(Nadaljevanje prihodnjic)

Janez Jaklič

POT NA VZHOD - PAKISTAN

Pozno popoldansko sonce se je opiralo v budistično stupo, najvišjo točko Mrtvega mesta, ko sva utrujena odhajala. Bila sva edina obiskovalca mesta v toku celega dne. Družbo so nama delali le redki delavci, ki so prav počasi rili na obrobju mesta in iskali prastare opeke. Vzrokov za najino osamljenost je bilo več. Bil je delovni dan, prav tako pa se je pomlad šele dobro začela. Do glavne turistične

Mošeja Badshahi v mestu Lahore – lep primerek muslimanske umetnosti.

sezone je bilo se daleč. Tudi odmaknjenost mesta od prometnic in večjih mest je prinesla svoje.

Stupa je bila zgrajena stoletja po smrti opečnatega mesta na umetnem griču iz njegovih razvalin.

Pod seboj je verjetno shranila tudi nekaj skrivnosti. Ostanom zgodovine pa grozi nova, hujša nevarnost. Kmetje v okolici namreč uporabljajo tone in tone umetnih gnojil, ki po močvirnatih zemljah prodirajo tudi do Mrtvega mesta. »Oplemenitvena« voda se nato vzdiguje kot kapilarna vlaga po starih zidovih.

Učinek sodobne kemije na zgodovino je katastrofalen. Opeka postane prhka in nato razpade. Če se vlada v Pakistanu ne bo zganila, verjetno pa bo potrebna pomoč širše svetovne skupnosti, kajti potreben bi bil izsuševalni projekt velikih razsežnosti, bo Mrtvo mesto ponovno umrlo, tokrat za vedno. Stupa je simbol novih civilizacij, ki so vstopale v zgo-

dovino in v valovih preplavljale deželo ob Indu. Nekatere so prišle samo za nekaj let, druge pa so zapustile neizbrisne sledove. To so bili Perzijci, Grki, budistični vladarji iz doline Gangesa, iranski nomadi, turški sultani, mogočni moguli in nazadnje Angleži. Prav predzadnji so dali z islamsko kulturo, s katero se dežela srečuje že od druge polovice prvega tisočletja pa vse do danes, Pakistanu,

nje narodov. Muslimani so dobili valovi v Pakistan, hinduisti so se umakali v Indijo. Nepregledne kore trpečih, tragedija naroda, tragedija posameznika. Pot je bila deželna kovana s trupli in solzami, podobna sliki iz naše novejšje zgodovine. Mlada dežela se je morala spopasti z nešteti težavami: silni vilnimi begunci, verski spopadi na mešanih območjih, nesrečne vojne z Indijo zaradi pokrajne Kovača, ki ga je od zahodnega bojevala celotna Indija, razglašala za stoletno in se poimenovala Bangladeš. S tem pa težav še ni končalo. V novejšem času je zopet grozilo, da bodo že tako prerazseljeno deželo preplavili begunci iz Irana in Afganistana. Ravnotežje v deželi, kjer se prepletajo različni narodi, narodnosti, pomaga vzdrževati dejstvo, da je ogromna večina prebivalstva muslimanske vere, nestabilna oblast, na središču katerem se vrsto let menjata kraljica

Lahor sva dosegla v prenapornem vlaku po naporni nočni vožnji. Nanj sva se usedla v Sukkur, kjer se je končala naša razgledna vožnja. Najprej sva našla malo posteljo v zavešču angleške dišavske organizacije »Resitaji«.

Za spoznanje dražje zgodovine sva izbrala zaradi slovesa in govora, da v beznicah v okolici postelje »pokvarjeni« policisti turizma podtikajo mamila in jih kasneje siljujejo. Bil sem neizmerno utrujen in hkrati zadovoljen. Po dvanajstih dneh in nočeh, od katerih sem samo dve prebila v postelji, sem dosegel rob svojega čija. Do mesta z Indijo je bilo samo še nekaj metrov. Sijaj dragulja, ki je segel čepel v britanski kroni, je segel tudi na to stran meje. Lahorski hotel v veličastni mošeji, lahorski hoteli, grobnicah mogulskih plemelj, mogočnih vladarjev Indije in nitašev, prav tako pa v 17. stoletju. Prav tako pa v smajhen hindujski tempelj in v tišče Sikhov oznanjala nekaj novega, nekaj, kar bo zablistalo na kraj meje v vsej svoji lepoti. Med dni ob ropotanju bobnov in zvonenjem rohnjenju trobil: »Panjab je naš, Kašmir je naš...«

Nadaljevanje prihodnjic

Niste sami Vestnik je z vami!

Ferdo Godina VRNI SE

2

Kolikokrat so morali žena in otroci pred njim ponoči bežati; včasih bosi po snegu. Tudi Mirko je še kot otrok bežal. Vidiš, ljudje na to niso pozabili in so bili prepričani, da se z Nado ne bo dobro končalo.

Ko je Mirko prišel na svoj napovedani dopust, se je izkazalo, da so imeli prav. Ne da bi se kaj dogovarjali, so oprezali, kaj se bo zgodilo. Ne da bi si želeli, da bi bilo kaj posebno hudega, saj je bila Nada priljubljena. Če ne drugega, je marsikaterega zvozila iz težav s svojo mehanizacijo.

Ko je prišel Mirko domov, so se pri Kreslinovih preklitna vrata s treskom zaprla. Ključ v njih je zašklepetal. Začenja se. Sosedje so ob oknih in plotovih bili na preži.

Kreslinova hiša se je za čas pogreznila v grozeči mir. Mirko je najprej obema otrokoma, Bojanu in Angelci, zapovedal, naj ostaneta v kuhinji, Nada pa je morala iti v dnevno sobo. Molče je stopal za njo. Ona je neslišno hodila pred njim v copatih, on pa je obut trdo stopal za njo. Vrata je za seboj zaprl in jih zaklenil. Nada je obstala z nekam povešenimi ramami sredi sobe in gledala v tla. Obrnjena je bila stran od njega, saj se ga ni upala pogledati.

Iz hiše so nato prodrli Nadini kriki: »Ubil me bo, na pomoč!«
 Moški in ženske so tekli h Kreslinovim. Nastala je zmeda. Ženske so začele same od sebe ponavljati za Nado:
 »Ubil jo bo, na pomoč!«

Vse, kar je bilo pri Kreslinovi dvonadstropni hiši, je bilo močno in solidno. Ne samo tranzistor in velik televizor telefunken, ampak močna in solidna so bila tudi vsa vrata v hiši. Tako moški sploh niso mogli vdreti pri preklitnih vratih. Šele ženske so prišle na misel, da naj razbijejo šipe v oknih, kar so moški storili.

Vdrli so skozi okno, zgrabili Mirka in ga skušali ukrotiti. Eni so ga zgrabili za roke, drugi za noge. Nada je zmešnjavo izkoristila, se pobrala in se zmuznila iz sobe. Stekla je mimo kuhinje, v kateri sta otroka krčevito jokala, do preklitnih vrat, jih odklenila in z nenadnim občutkom samoobrambe od zunaj za seboj zaklenila, tako pa v hišo zaprla ne samo Mirka, ampak tudi tiste, ki so ji prišli na pomoč.

Tekla je po ogradi med sadnim drevjem, nato pa izginila na njive v koruzo, ki ji je segala čez glavo in jo tako skrila. Čeprav ji nihče ni sledil, je tekla, kolikor je mogla. Na koncu njive je bila Kreslinova goščara, ki jo je Mirko kupil, posekal v njej bezeg, slibovec, lešnike in drugo nadležno grmovje, prepreženo še s kopinoviščem in koprivami. Skrčil je goščavo in v tako pripravljeno zemljo zasadil črno jelšo, ki je spomladi in poleti tako naglo rasla, da bi skoraj lahko videl.

Pritekla je do mirice, polne rumenih tulpik, šara in drugih vodnih rastlin. Tu je Mirko rad lovil ribe. Njegova prva pot, ko je prihajal iz Iraka domov, ni bila postelja z Nado, kakor so to delali drugi ob svojih ženah in o čemer so v Orlovščeku radi šušljali. Za Mirka so bile prve ribe v mirici, vendar pa tudi z njimi ni imel večje sreče. Ves ta svet, seveda s hišo vred, je bil Mirkov raj, za katerega so mu minevala leta v Iraku. Nada med begom niti pomislila ni na to, da se je zdaj ta svet obema sesul.

Za hip je obstala. Po obrazu jo je skelelo. Z roko si je potegnila po ustnicah. Kri. Po licih kri. Nič ji ni bilo mar, samo da se reši. Tolkel jo je po glavi, jo brcal, strgal je hlačke z nje, ji pljuval med noge, potegnil z nje bluzo in jo vlačil za cecke. Mrzila ga je. Nikoli ga ni ljubila. Zakaj ga ni še bolj varala.

Zatekla se bo k sestri Sonji in k babici na svoj stari dom, čeprav je bila prepričana, da jo bo Mirko tam najprej iskal. Drugam se ni mogla zateči. Zazdelo se ji je, da v hipu nima na svetu človeka, ki bi ji zdaj dal streho. Či.nprej odtod, ker hodijo okrog vode pogosto ljudje. Begala je med jelšami, kjer bi bilo skrivnejše mesto, nato pa je šla spet na polje, hodila med visoko koruzo in se nato po pšenici po štirih splazila proti domu.

Našla je babico in Sonjo v kuhinji. Babica je stala kakor vedno pri štedilniku in nekaj rovala na njem med lonci, Sonja pa je sedela pri mizi in kosila. Pravkar se je vrnila z dela v tovarni. Brž ko je babica zagledala Nado, je vzkliznila:
 »Jezuš Križani, vsa si krvava!«

Sonja je dvignila glavo iznad krožnika. Ne samo da je bila krvava, tudi obleka na sestri je bila strgana. Nada je bolj kot Sonja pazila na svojo zunanost, zdaj pa visi vse z nje kakor pri strašilu v dozorevaajoči ajdi.

Sonja je skočila pokonci in čeprav ni vedela, kaj se je z Nado zgodilo, se ji je zdelo, da je treba nekaj ukreniti. Babica je nehala predevati lonce. Tolikokrat so vse tri doživljale udarce, a nikoli še ni bila nobena tako zdelana, kakor je bila zdaj Nada. Stiske so jih celo trdneje povezale. In teh v življenju ni bilo malo. Čeprav so bile izpostavljene mrzlim vetrovom, vendar nihče še ni nobene pretepel.

Zdaj se je to zgodilo Nadi.

»Skrjite me. Za menoj gre.«
 Ujela je svoj obraz v ogledalo, ki je viselo na steni ob kredencu. Sonja je medtem namočila krpo pri pipi nad školjko in jo dala Nadi. Medtem ko si je brisala brado, ustnice in lica in ko si je nato utrgala lase, je rekla Sonji:

»Prinesi mi kaj, da se preoblečem. Pa hitro, da ne pride pravi Mirko.«

Slekla je raztrgano bluzo. Modrček je kar padel z nje.
 »Bog nazarenski, kaj je delal s teboj,« je rekla prepovedana babica. Nada se je obrnila k oknu. Mali cecki so bili rdeči, ni samo po hrbtu, tudi po trebuhu je bila marogasta. Babici so začele solze polniti oči, vendar se je premagovala, da ne bi Nade z jokom je bolj vznemirjala.

»Ni človek, res ni človek. Prava živina je,« je govorila babica in s tem dajala duška bolj sebi kakor Nadi, saj je ta ni poslušala, ker se je s pogledom kar najprej lepila na cesto, po kateri lahko Mirko pridivja z avtom.

Dominkova babica je pred drugo svetovno vojno sama gradila in svojo hiško. Njen mož, Matjaž Dominko, je po poroki še toliko zmogel, da ji je napravil otroka, Nadino in Sonjino mater. Zadržati se je pri babici za svojo pot v Južno Ameriko. Nikoli potem se ji ni oglasil vsaj s kakšno kartico. Nihče ga ni videl ne v Ameriki in drugod po svetu. Bilo je, kakor da ga je požrla zemlja.

Babica je seveda morala živeti dalje. Z otrokom. Najprej se je skitala po tujih hišah v Orlovščeku, ko pa ji je bilo tega trpljenja in smarote dovolj, se je odločila, da si bo zgradila zidano hišo. Njena odločitev je mejila na dvom, ali je sploh pri pravi pameti.

Hišico je po nekaj letih tudi zgradila. In ta hišica je videla le marsikaj. Videla je, kako je babici njena hčerka (zapuščina lahkomrse selnega moža) zrasla v dekle, kako se je potem ta dekle poročila in rodila tri otroke: Sonjo, Nado in Danijela. Videla je lahko ta hišica, da ženske razen Danijela niso imele sreče v življenju. Zaskoni vsih njena hčerka, ne obe njeni vnukinji Sonja in Nada.

Babčina hišica pa je trdno stala in bila zavetje, ki je dajalo tem štirim Dominkovih žensk so bili ena sama velika polomija. Ženskam občutek prave varnosti. Kaj zato, če je bila tesna, brez kopalnice, brez centralnega ogrevanja. Glavno je bilo, da so se sena zatekle, kadar je bilo hudo. In kam drugam bi se naj zdaj zatekla Nada, če ne domov k babici.

»Bo prišel, gotovo bo prišel,« pravi babica nervozno. Sonja je pomagala Nadi, da se je oblekla v njene starine, babica pa je stopila k oknu.

»Jaz bom pazila na cesto, Nada, ti pa se hitro skrivj. Skočil v sobo za omaro ali pa se potegni pod posteljo.«
 »Tam jo bo najprej iskal,« je nasprotovala Sonja. »Sploh bo obrnil narobe vso hišo.«

»Pod pod pa ja ne more,« ji je oponesla babica. Sonja in Nada sta ugibali, kje bi bilo varnejše, ko se je babica domislila:
 (Nadaljevanje prihodnjic)

Zgodilo se je...

V nedeljo, 24. aprila, kmalu po 17. uri je Marjan Križan iz Kokoričev vozil osebni avto po regionalni cesti iz smeri Berkovci proti Zilavi. Pred naseljem Bolehnečice ga je zaradi neprimerne hitrosti v ostrem desnem ovinku zaneslo na levi vozni pas in nato na bankino, kjer se je avto prevrnil na streho, nato pa zopet pristal na kolesih. Hudo se je poškodoval sopotnik Robert Jaušovec iz Gajševca, zato so ga prepeljali v bolnico. Škode na vozilu je za 300.000 tolarjev.

prevrnil na streho. Voznik in sopotnica Daliborka Mitov sta se hudo poškodovala, druga dva sopotnika pa lažje.

Brigita S. iz Dolgovaških Goric se je vračala iz trgovine. Med potjo domov je k njej pristopila mladolletnica in ji zagorila, da jo bo pretepla, če ji ne bo izročila štirih srebrnih prstanov. Storila je, kot je zahtevala napadalka, pozneje pa zadevo prijavila na policiji. Policisti so predrznico odkrili, našli so prstane in jih vrnili oškodovanki, storilko pa prijavi.

V noči z 18. na 19. april je neznanec vlomil v skladišče prodajalne Potrošnik v Rogošovcih. Odnesele je različne predmete in podjetje oškodovalo za 380.000 tolarjev. Za storilcem poizvedujejo.

Vlomilec pa je stikal tudi po okrepčevalnici Univerzala v Odrancih. Kaže, da mu je šlo zgolj za to, da se dobro naje in napije, kajti odnesel je le za 21.000 jedil in pijač.

Na policijski postaji v Gornji Radgoni so pridržali do iztreznitve F. T. iz Gornje Radgone. Le-ta je

V trgovini Šport v Lendavi je v nedeljo okrog 18. ure prišlo do začetnega požara. Tleti je namreč začela lesena predelna stena, ob kateri je bila termoakumulacijska peč. Požar so preprečili mimoidoči občani, ki so, potem ko so videli, kaj se dogaja, vdrli v trgovino in z gasilnim aparatom, ki je bil v prostoru, pogasili. Medtem so ugotovili vzrok požara: pregorel je desni grelnik in zato peč ni delovala brezhibno.

V soboto, kmalu po 1. uri zjutraj, se je zgodila prometna nesreča na lokalni cesti zunaj Zgornjega Partinja pri Jurovskem Dolu v lenarski občini. Gorazd Klančnik iz Maribora se je peljal z osebnim avtom proti Jurovskemu Dolu in v blagem sicer preglednem ovinku ga je začelo zanašati, zato je zapejal v obcestni jarek, kjer se je avto

23. aprila v gostišču v Lomanošah hudo kršil javni red in mir. Medtem so tudi že napisali predlog za postopek pri sodniku za prekrške.

V preteklem tednu je bil spet velik pritisk na mejne prehode, žal pa vsi tujci niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo, zato so jih na desetine zavrnil. V ponedeljek niso dovolili vstopa 26 tujcem,

v torek 21, v četrtek 32, v soboto 46, v nedeljo pa so zavrnil 22 tujih državljanov. Največ »zavrjnencev« je poskušalo priti k nam čez meddržavni prehod v Dolgi vasi. Nekaj takih potem pride čez mejo zunaj mejnih prehod, večino pa jih policisti odkrijejo. Tako so v četrtek odkrili 7 »ilegalcev« iz Romunije. O teh so 4 vrnili madžarskim mejnim organom, tri pa so odpeljali v prehodni dom za tujce v Prosenjakovce.

Občni zbor občinske gasilske zveze Ljutomer

Letos dve stoletnici

Gasilsko društvo Cezanjenci bo stoletnico praznovalo 26. junija, gasilsko društvo Bučevci pa bo deset desetletij zaznamovalo 3. julija. Jubileje bodo imela še gasilska društva Bunčani (90-letnico), Vučja vas (80-), Logarovci (60-) in Gradbe (20-letnico). V tem letu pa bodo predali svojemu namenu tudi dva prenovljena gasilska doma, in sicer 19. junija v Krištancih-Šalincih in 2. julija v Banovcih.

Zgolj praznovanja jubilejev pa seveda niso osrednja dejavnost gasilskih društev. Na petkovem občnem zboru Občinske gasilske zveze Ljutomer so sprejeli tudi program drugih aktivnosti v tem letu. Le-te so razdelili na organizacijsko in operativno delo. Gasilci bodo svojo dejavnost uskladjali z novo zakonodajo, kar pomeni tudi pripravo novih statutov gasilskih društev. V načrtu so nova organiziranost sektorjev,

strojnike, srečanje gasilskih veteranov (4. maja), tabor Mladi gasilec (v drugi polovici junija), občinsko gasilsko tekmovanje (junija oz. julija), usposabljanje za intervencije pri nesrečah z nevarnimi snovmi, vaja na vodi (september), preventivne akcije v mesecu požarnega varstva, nadaljevanje akcije Gasilni aparat v vsako gospodinjstvo, pregled hidrantnega omrežja...

Ker je program obširen, »tekočega« denarja pa malo, bodo skušali tudi letos dobiti pokrovitelje. Š. S.

Kaj več o prometu?

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Murska Sobota je pripravil 3. občinsko prvenstveno tekmovanje za osnovne in srednje šole Kaj več o prometu. V vožnji s kolesom se je preizkusilo 52 tekmovalcev z osnovnih šol. Prvi je bil Denis Šeruga z osnovne šole Grad, drugi Samo Györek z osnovne šole I v Murski Soboti, tretji pa spet tekmovalec z graške šole Dušan Potočnjek. V vožnji s kolesom z motorjem je tekmovalo 34 voznikov s srednjih šol. Prvo mesto je zasedel Andrej Banko, drugi je bil Silvo Rogač, oba s srednje strojne in tekstilne šole, na tretje mesto pa se je uvrstil Gregor Žalik s srednje kmetijske šole. Najboljša kolesar (Šeruga) in motorist (Banko) sta se uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 14. maja v Murski Soboti.

Zakaj tako tekmovanje? Predstavnik republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Iztok Juvan pravi: »Kaže, da je to le igra, pa ni. To tekmovanje je preverjanje znanja, ki so ga učenci pridobili med letom in v prejšnjih letih. Začenjamo kot pešci, danes smo kolesarji in vozniki koles z motorji, jutri bomo šli na vozila, ki niso le vozila – lahko so tudi morilsko orožje, ki v rokah neukega pobija. Na današnjih slo-

venskih cestah vozi 800.000 motornih vozil. Ta vozila povzročijo 6.000 hudih prometnih nesreč, v katerih ugasne letno po 500 življenj, okrog 7.000 ljudi pa je poškodovanih. Nesreče ne prizanašajo tudi otrokom in mladoletnikom, saj jih letno zaradi njih umre za en do dva šolska razreda, poškodovanih pa je za dve veliki šoli. Občinska in državna tekmovanja delujejo preventivno.« Š. S.

LENDAVA – Na območju lendavske dekanije (ki je nekoliko večja kot občina) bo letos več jubilejnih mašniških posvečenj. Zlatomašniki z območja dekanije so: Ivan Pucko, župnik v pokoku v Slovenji vasi, Jože Smej, pomožni škof v Mariboru, in Stefan Žemlič, župnik v Vuhredu. Srebrnomašniki pa so: Tone Ciglar, salezijanec v Ljubljani, Jožef Bernad, župnik v Lendavi, Matija Hajdinjak, župnik v Martjancih, Anton Maroša, župnik v Podgorici (Črna gora), Janez Puhan, vikar škofije Fara-fangana na Madagaskarju, in Jože Sraka, salezijanec v Trebčah v Italiji. (J. Ž.)

TURNIŠČE – Turniški obrat Planike s 30 štipendijami, Gradbenik iz Lendave s 55 štipendijami in soboška Mura z 8 štipendijami je troje pomurskih podjetij, ki so v nedavnem republiškem razpisu objavili naječje število kadrovskih štipendij iz pomurske regije. Sicer je razpise za kadrovske štipendije objavilo 17 pomurskih podjetij. (G. G.)

BODONCI – V središču te nastajajoče občine imajo za letošnje leto obsežne načrte. Ker je zanimanje občanov za spremljanje televizijskega programa zelo veliko, so sklenili, da bodo zgradili lasten kabelski tv-sistem, dolg kar 4 kilometre. Posamezno gospodinjstvo naj bi primaknilo 700 mark v tolarški protivrednosti. Ob tej naložbi, ki jo bodo pokrili posamezniki, pa ne nameravajo zanemariti vaških cest, saj jih je še nekaj makadam-skih, obnovili pa bodo tudi mrliško večje. (J. K.)

GORNJA RADGONA – Čeprav je celotna trasa ceste Podgrad-Trate potrebna obnove, ni mogoče verjeti, da bi jo kmalu v celoti modernizirali, ker pač ni denarja. Tako jo obnavljajo postopoma. Te dni so delavci Gradisa položili novo asfaltno prevleko med Podgradom in mostom na potoku Plitvica. Upajmo, da se ne bodo ustavili na tem kraku, ampak z deli nadaljevali vse tja do Segovec. Na tem drugem odseku so namreč zemeljska dela, pa tako tudi kanalizacijo že opravili. (L. Kr.)

LENDAVA – Tukajšnje društvo za boj proti sladkorni bolezni združuje 136 članov, medtem ko je v sami občini evidentiranih 450 sladkornih bolnikov. Želja društva je, da bi prizadeti lahko opravljali kontrolo krdnega sladkorja v lendavskem zdravstvenem domu. Zdaj morajo namreč na preglede v bolnico v Rakičan. Lendavsko društvo dobro sodeluje s sorodnima društva v Vespremu in Zalaegerszegu na Madžarskem. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA – Upokojenci nekdanje Avtorad-gone, sedaj podjetja Arcont in Aršped, smo imeli v gasilskem domu v Radgoni družabno srečanje. Ob zakuski in prijetnem razpoloženju smo se imeli lepo, zato gre pohvala podjetju, še posebno pa direktorju Branku Kurbusu, ki ni pozabil svojih sodelavcev, kar se marsikje rado dogaja. (J. K.)

MESARIJA – Mesarije Fekonja od Sv. Trojice v Slovenskih goricah ni treba posebej predstavljati, saj lahko njihove izdelke vsak petek kupimo tudi v Murski Soboti. Gre jih pohvaliti, ker, kot je povedal Smiljan Fekonja, živino za zakol kupujejo neposredno pri kmetih, kar je ugodno za rejce, saj je znano, da je ponudba večja od povpraševanja. Kupci mesa in mesnih izdelkov tako vedo, da kupujejo domače izdelke in ne izdelke iz uvožene živine, za katero ne vemo, iz kakšnega okolja je prišla. Firma Fekonja tudi skuša biti dober in hiter plačnik. Teleta plačajo takoj, svinje v 3-15 dneh, govejo živino pa v dveh tednih. – Besedilo: Aleš Lipko

Prispevki za boj proti raku

Pomurskemu društvu za boj proti raku so darovali: Zdravilišče Moravske Toplice (za pok. mamu Evgena Kisliaka) 4.000 tolarjev; Zdravstveni dom - zobozdravstvo - (za pok. mamu Mire Jurkovič) 9.800 tolarjev; ožji sodelavci Borisa (za pok. Rudija Jaušovca) 1.000 tolarjev; Ludvik Koltaj iz Murske Sobotice (za pok. Dinjia Titana) 3.000 tolarjev; Jelka Vohar iz Dokležovja (za pok. Dinjia Titana) 3.000 tolarjev; sindikat občine M. Sobota (za pok. Draga Žitka) 5.000 tolarjev; društvo upokojencev Krog (za umrle člane v letu 1993: J. Gyerek, E. Vereš, F. Ketis, T. Gomboš, A. Dundek in A. Svetec) 3.000 tolarjev; Stefan Steš iz Radencev (za pok. prof. Ireno Čebašek) 2.000 tolarjev; Zavod za ekonomiko in urbanizem M. Sobota (za pok. Ireno Čebašek) 8.000 tolarjev; za pok. Karla Božarja so prispevali: Vili Trplan 2.000 tolarjev, Šarika Kovač 2.000 tolarjev in Janez Časar 4.000 tolarjev (vsi so iz Sulincev), kolektiv pošte Mačkovci 5.000 tolarjev, policijska postaja Gornji Petrovci 5.800 tolarjev, družina Malačič iz Križevca 4.000 tolarjev in Bratislav Djordjevič iz Murske Sobotice 3.000 tolarjev; za pok. Vido Horvat iz Murske Sobotice so darovali: Marija Zrim iz Murske Sobotice 10.000 tolarjev, Daniea Kranjec iz Gradišča 4.500 tolarjev, sindikat OVIZ-a Murska Sobota 3.000 tolarjev, kolektiv policijske postaje Videm ob Ščavnici 1.000 tolarjev, sošolke srednje zdravstvene šole 5.000 tolarjev, Metka in Vinko Vogrinc iz Murske Sobotice 4.000 tolarjev, družina Šafarič-Glavač 2.000 tolarjev, družina Sever iz Murske Sobotice 4.000 tolarjev, Brigita Merica iz Murske Sobotice 1.500 tolarjev, družina Gruskovnjak iz Murske Sobotice 3.000 tolarjev in družina Poredoš iz Beltincev 5.000 tolarjev; za pok. Marijo Veren iz Murske Sobotice so darovali: družina Gašpar iz Rakičana 4.000 tolarjev, Natalija Gašpar iz Murske Sobotice 2.000 tolarjev, sindikat Elektra, PE Murska Sobota 5.000 tolarjev in Vzgojno-varstveni zavod Murska Sobota 8.300 tolarjev. Vsem, ki so denar, ki bi ga sicer namenili za vence in cvetje, darovali Pomurskemu društvu za boj proti raku, prisrčna hvala. Prispevke nakazujte še naprej na račun številka: 51900-678-48545, na poloznici pa pripišite namen darovanja.

Fotografija: N. J.

PONUDBA **M S** TEDNA

Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje, d.o.o.

KLJUČAROVCI 19, SLO, 89242 Križevci pri Ljutomeru, tel./telefaks 069/87 887, 87 731
Ljutomer, Prešernova 40, tel. 83 020, 83 021

NEMOGOČE JE MOGOČE KOVINOTEHNA

— pri Marku Slaviču —

- regresirani pesni rezanci • rezervni deli za cisterne CREINA
- kardanske gredi • akumulatorji • velika izbira električnega in navadnega orodja ter okovja • ugodna prodaja vrtnih kosilnic
- gume za traktorje in vsa kmetijska mehanizacija • ves gradbeni material • kolesa za vso družino

OBIŠČITE NAS V KLJUČAROVCIH IN V LJUTOMERU!

NEMOGOČE JE MOGOČE, KOVINOTEHNA TUDI VAM NAJBLIŽJA!

Kupovati moramo znati!

Dual® zoper prosaste trave pravi izbor

šport

Prva državna nogometna liga

Potrošnik : Primorje 7:1 (2:1)

Beltinci - Igrišče Potrošnika, gledalcev 1.500. Sodnik: Durmič (Koper). Strelci: 1:0 Kosič (12), 1:1 Lukič (35), 2:1 Škaper (40 - 11 m), 3:1 Škaper (49), 4:1 Milošević (54), 5:1 Milošević (74), 6:1 Škaper (83), 7:1 Škaper (90).

Živila Naklo : Mura 0:0

Kranj - Igrišče v športnem parku, gledalcev 1.800. Sodnik: Hvalič (Nova Gorica). Mura: Boškovič 7, Cifer 7, Slavc 6, Brežič 7, Ilić 7, Breznik 7, Jermanič 5, Belec 6, Isajev 6, Bakula 8, Kokol 6.

Druga državna nogometna liga

Beltrans : Zagorje 4:0 (2:0)

Veržej - Igrišče Beltransa, gledalcev 250. Sodnik: Medved (Kotlje). Strelci: 1:0 Kutoš (31), 2:0 M. Osterc (35), 3:0 Cirkvenčič (82), 4:0 Cirkvenčič (84). Beltrans: Rajh (Karba), Slana, Modlic, Stojko, Puklavec, Posavac, Cirkvenčič, Vožlič, M. Osterc, Z. Osterc, Kutoš (Brunec).

Nafta : Dravinja 1:0 (1:0)

Lendava - Igrišče Nafta, gledalcev 500. Sodnik: Gliha (Trebnje). Strelec: 1:0 Zver (39). Nafta: Zajtl, Hozjan, Baša, Gašević, Žalik, Drvarič, Hranilovič, Pal, Herceg, Zver, Ferletič (Bukovec, Varga).

Steklar : RCS Gramatex 1:3 (0:2)

Rogaška Slatina - Igrišče Steklarja, gledalcev 300. Sodnik: Barlič (Blagovica). Strelci: 0:1 Rous (2), 0:2 Dominko (28), 1:2 Horvat 11 m (68), 1:3 Rous (72). RCS Gramatex: Stamenkovič, Ternar, Albin Lackovič, Pucko, N. Koveš (Lacko), Albert Lackovič, Dominko, Rous (G. Koveš) Vori, Novak, Voroš.

Tretja državna nogometna liga

Trgotrans : Rače 4:1 (1:1)

Ižakovci - Igrišče Trgotransa, gledalcev 150. Sodnik: Glažar (Ptuj). Strelci: 1:0 Zrim (11 m - 27), 1:1 Šuntner (11 m - 42), 2:1 Zrim (11 m - 57), 3:1 Šebjan (69), 4:1 F. Smodiš (71). Trgotrans: Maučec, Kolman, Vori, Baša, Vučko, Poredoš (Kerčmar), F. Smodiš, S. Smodiš (Forjan), Zrim, Šebjan, Gruškovnjak.

Državna ženska nogometna liga

Logo Les Ižakovci : Jarše 4:3 (1:2)

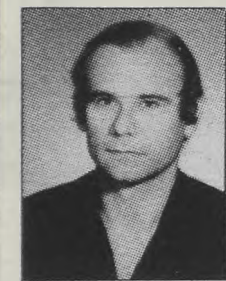
Ižakovci - Igrišče v Ižakovcih, gledalcev 100. Strelki za Logo Les: Korpič 2 in Šemen 2. Logo Les Ižakovci: Perša, Verner, Lepoša, Denša, Kučko, Horvat (Kavaš), Gyöfi, Balek, Korpič, Lebar, Šemen.

Nagrado dobi Janez Miholič

V športni napovedi št. 8 so imeli trije reševalci po 9 pravih napovedi. Žreb je nagrado določil Janezu Miholiču, Lipovci 250, 69231 Beltinci. Pravilna rešitev športne napovedi št. 8: Potrošnik : Primorje 1, Živila : Mura 0, Beltrans : Zagorje 1, Nafta : Dravinja 1, Steklar : Gramatex 2, Trgotrans : Rače 1, Remet-M. Sloga : Bakovci 1, Grad : Goričanka 2, Mostje : Hotiza 1 in Črenšovci : Mladost 1.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 9 je naš gost Željko Kranjc iz Rakičana, dolgoletni nogometaš in trener Mure, sedaj trener Rakičana. Prognoziral je takole:

Pari	Tip
1. MURA : Maribor	0
2. Krka : POTROŠNIK	2
3. GRAMATEX : Rudar (T)	1
4. Triglav : NAFTA	2
5. Dravinja : BELTRANS	0
6. Pobrežje : TRGOTRANS	1
7. Bistrica : Mostje	1
8. Renkovci : Odranci	1
9. Dobrovnik : Kobilje	0
10. Nedelica : Hotiza	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 9

	Tip
1. MURA : Maribor	
2. Krka : POTROŠNIK	
3. GRAMATEX : Rudar (T)	
4. Triglav : NAFTA	
5. Dravinja : BELTRANS	
6. Pobrežje : TRGOTRANS	
7. Bistrica : Mostje	
8. Renkovci : Odranci	
9. Dobrovnik : Kobilje	
10. Nedelica : Hotiza	

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41, najpozneje do sobote, 30. aprila 1994. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravih tipov.

Primek in ime ter naslov

I. SNL

Olimpija	23	19	3	1	71:14	41
MURA	23	16	5	2	48:12	37
Maribor	23	12	8	3	39:16	32
Publikum	23	10	9	4	36:22	29
Koper	23	10	7	6	37:30	27
Živila	23	11	5	7	30:26	27
Gorica	23	9	8	6	32:33	26
POTROŠNIK	23	11	3	9	48:34	25
Izola	23	8	6	9	39:36	22
Rudar (V)	23	6	7	10	25:38	19
Optimizem	23	7	5	11	22:43	19
Cosmos	23	5	6	12	20:38	16
Mavrica	23	3	7	13	23:46	13
Istragas	23	3	6	14	13:42	12
Krka	23	1	6	16	8:45	8

II. SNL

Gaj	23	15	5	3	48:9	35
Korotan	23	15	4	4	47:23	34
GRAMATEX	23	14	6	3	42:22	34
NAFTA	23	14	3	6	43:19	31
Piran	23	10	6	7	27:23	26
BELTRANS	23	11	3	9	42:29	25
Zagorje	23	9	6	8	38:40	24
Dravinja	23	9	5	9	32:24	23
Šmartno	23	7	8	8	36:33	22
Steklar	23	7	8	8	31:30	22
Slavija	23	7	7	9	37:34	21
Domžale	23	5	11	7	24:31	21
Št. pivov.	23	7	4	12	25:37	18
Rudar (T)	23	5	6	12	26:44	16
Triglav	23	1	10	12	18:59	12
Medvode	23	0	4	19	13:72	4

III. SNL - vzhod

Drava	18	11	4	3	43:18	26
Aluminij	18	10	4	4	40:23	24
Kovinar	18	9	5	4	26:19	23
Papirničar	18	8	6	4	28:15	22
Zalec	18	7	7	4	20:17	21
Dravograd	18	8	4	6	29:22	20
Kob Ford	18	6	7	5	26:25	19
Svoboda	18	7	5	6	25:25	19
Sl. Gradec	18	7	4	7	23:23	18
Rače	18	6	2	10	24:35	14
Pohorje	18	5	3	10	27:36	13
Impol	18	3	6	9	13:28	12
Pobrežje	18	3	5	10	17:36	11
TRGOTRANS	18	3	4	11	21:40	10

I. MNL MS

Rezultati - 19. kolo

Remet-M. Sloga	: Bakovci	2:0
Grad	: Goričanka	0:3
Rakičan	: Vesna	1:1
Gančani	: Cankova	1:0
Čarda	: Bogojina	3:1
Serdica	: Emal	0:0
Dokležovje	: Tigop	3:0

Bakovci	19	14	2	3	35:17	30
Goričanka	19	13	2	4	57:19	28
Remet-M. Sl.	19	11	5	3	44:21	27
Vesna	19	8	7	4	37:18	23
Tigop	19	8	6	5	29:25	22
Serdica	19	7	7	5	28:23	21
Čarda	19	7	6	6	30:28	20
Rakičan	19	7	4	8	34:33	18
Dokležovje	19	6	5	8	30:32	17
Emal	19	6	3	10	21:34	15
Gančani	19	3	6	10	17:39	12
Bogojina	19	3	5	11	21:38	11
Cankova	19	5	1	13	25:50	11
Grad	19	3	5	11	17:48	11

II. MNL MS

Rezultati - 17. kolo

Tromejnik	: Puonci	1:2
Apacé	: Bratonci	0:1
Rotunda	: Šalovci	1:1
Tešanovci	: Križevci	1:0 prek.
Hodoš	: Filovci	3:0 b.i.

Puonci	15	13	1	1	36:15	27
Bratonci	16	12	0	4	49:18	24
Tromejnik	16	11	1	4	39:21	23
Apacé	16	10	1	5	47:24	21
Hodoš	15	7	2	6	24:22	16
Šalovci	16	7	1	8	38:30	15
Prosenjak	14	6	1	7	26:30	13
Tešanovci	14	4	1	9	24:37	9
Križevci	15	4	1	10	18:34	9
Rotunda	16	2	4	10	19:43	8
Filovci	15	1	1	13	14:60	3

I. ONL Lendava

Rezultati - 16. kolo

Mostje	: Hotiza	1:0
Kobilje	: Nedelica	2:2
Odranci	: Dobrovnik	2:2
Olimpija	: Renkovci	0:1
Črenšovci	: Mladost	4:1
Bistrica	: Polana	0:0

Renkovci	16	12	1	3	27:7	25
Črenšovci	16	9	3	4	24:10	21
Mladost	16	9	3	4	33:23	21
Kobilje	16	7	6	3	20:14	20
Odranci	16	6	4	6	22:17	16
Dobrovnik	16	5	6	5	17:20	16
Hotiza	16	6	2	8	25:27	14
Mostje	16	6	2	8	17:26	14
Nedelica	16	4	6	6	15:23	14
Polana	16	4	5	7	31:31	13
Bistrica	16	4	4	8	19:27	12
Olimpija	16	1	4	11	9:34	6

II. ONL Lendava

Rezultati - 9. kolo

Panonija	: Graničar	5:1
Kapca	: Lakoš	1:1
Nafta B	: Zvezda	1:0

Panonija	8	6	1	1	27:11	13
Lakoš	8	5	2	1	22:12	12
Nafta B	8	5	0	3	24:21	10
Žitkovci	7	4	0	3	16:11	8
Zvezda	7	2	1	4	13:21	5
Kapca	8	0	4	4	14:21	4
Graničar	8	0	2	6	12:31	2

NOGOMETNI KOMENTAR

Štefan Škaper vodi med strelci

Pomurski nogomet dobiva vedno večjo veljavo. Nogometaši Mure so v Ljubljani premagali Olimpijo v polfinalu slovenskega pokala, kar je prvi poraz Olimpije na domačem igrišču po osamosvojitvi Slovenije. Zopet toča golov v Beltincih na tekmi Potrošnik : Primorje. Neodločen rezultat Mure v Kranju z Živila Naklom z desetimi igralci. Tri zmage pomurskih drugoligašev Beltransa, Nafta in Gramateksa. Zmaga tretjeligaša Trgotransa in nogometašic Logo Lesa iz Ižakovec v državni ligi. To je bilanca minulega konca tedna, ki dovolj zgovorno pove, da ima pomurski nogomet v Sloveniji pomembno vlogo.

Nogometaši Potrošnika so v Beltincih navdušili z dobro in učinkovito igro, v kateri sta zopet prišla do veljave odlična strelca Štefan Škaper in Vlado Milošević. Z doseženimi štirimi zadetki je Škaper sam v vodstvu med strelci prve državne lige s štirimi goli prednosti. Dosegel jih je 21. Milošević pa je s 16 goli na

tretjem mestu. Kaže, da bo igral Potrošnik do konca letošnje sezone pomembno vlogo v prvi državni ligi. Nogometaši Mure so v Kranju na srečanju z Živilo osvojili točko, kot so načrtovali. Tako so zadovoljni, zlasti ker so večji del tekme igrali zaradi izključitve Jermaniča s igralcem manj. Velik nogometni spektakel pa pričakujejo v nedeljo v Murski Soboti, saj bo srečanje med Muro in Mariborom Braničkom marsikaj razjasnilo. Pričakujejo tudi rekordno število gledalcev.

Pomurski drugoligaši so tokrat zadeli v polno. Že v soboto je Beltrans, ki odlično igra v drugem delu prvenstva, v Veržeju prepričljivo premagal solidno moštvo Zagorja ter tako na domačem igrišču spomladi osvojil vse možne točke. Nogometaši Gramatexa iz Turinča so gostovali v Rogaški Slatini in z dobro igro, zlasti v prvem polčasu, osvojili pomembni točki, čeprav so nastopili oslabljeni, brez treh standardnih igralcev. Tudi

nogometaši Nafta v Lendavi so premagali solidno ekipo Dravinje iz Slovenskih Konjic. Tako Gramatex iz Ilirije Nafta še ostajata v boju za prvi dve mesti, ki vodita v prvo državno ligo. Beltrans pa vse bolj prodira k vrhu druge državne lige, saj je trenutno na šestem mestu. Naposled so zmagali tudi nogometaši Trgotransa iz Ižakovec, premagali so Rače ter tako morda ujeli še zadnji odrešilni vlak. Seveda pa bodo morali Ižakovčani, če bodo želeli ostati v tretji ligi, v soboto, ko igrajo z nepoznanim tekmečem za izpad iz lige Pobrežjem v Mariboru, osvojiti vsaj točko.

Drugič spomladi so zmagale tudi nogometašice Logo Lesa iz Ižakovec, ki so gostile moštvo Jarš. Toda zmagale so mnogo težje, kot so pričakovale, saj so jih gostje presenetile in po prvem polčasu celo vodile z 2:1. Vseeno pa sta Korpičeva in Šemnova dokazali, da nista po naljublju državnih reprezentantki.

Feri Maučec

Strelci I. SNL

- 21 golov: Škaper (Potrošnik),
- 16 golov: Milošević (Potrošnik),
- 13 golov: Gliha (Mura),
- 9 golov: Belec (Mura),
- 6 golov: Čener (Potrošnik),
- 4 gole : Džafič (Potrošnik), Ilić (Mura), Kosič (Potrošnik)
- 3 gole : Emeršič (Mura), Bakula (Mura)
- 2 gola : Gutalj (Mura), Baranja (Potrošnik) Brežič (Mura).

Strelci II. SNL

- 16 golov: M. Osterc (Beltrans),
- 12 golov: Herceg (Nafta),
- 9 golov: Dominko (Gramatex),
- 8 golov: Rob (Nafta),
- 7 golov: S. Lebar (Gramatex), Hranilovič (Nafta), Šabjan (Nafta), Rous (Gramatex Turinča),
- 5 golov : Novak (Gramatex), Posavac (Beltrans), Cirkvenčič (Beltrans),
- 4 gole : Stojko (Beltrans) Zver (Nafta),
- 3 gole : Koveš (Gramatex), Ternar (Gramatex), Z. Osterc (Beltrans), Kutoš (Beltrans),
- 2 gola : Žalik (Nafta), Brunec (Beltrans), Lacković A. (Gramatex),

Šah

Zmagal Zupe

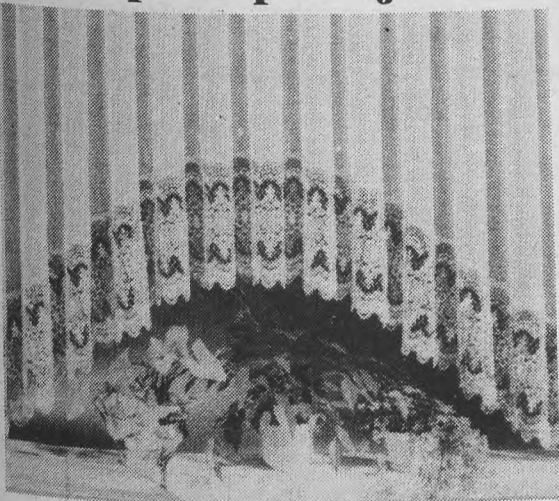

ZAVESE

namizni prti – posteljnina

P
I
N
K

ZAVESE PO MERI: bogata ponudba, ugodne cene. Na vašo željo pridemo na dom. Pokličite nas.

NAMIZNI PRTI: za terase in lokale ter za vaš dom. Pestra ponudba, najnovejši uvoženi vzorci.

POSTELJNO PERILO: vseh velikosti in modernih vzorcev. Posebno ugodna ponudba otroške posteljnine.

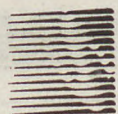
ŠIVILJSKE STORITVE!

VSE INFORMACIJE:

PINK, Jože ŠTERMAN, Prešernova 32, MURSKA SOBOTA, tel. 069/22 690

SREDI BELTINEC GRADIMO

INFORMACIJE:

SIRS

Murska Sobota, Kocljeva 7, telefon: 31 610

POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT

Na voljo je še nekaj lokalov in stanovanj.

AGRO Cvet

Prodaja molzne in hlevske opreme, čistilna sredstva, servisiranje in montiranje

Gubčeva 7, Duj
(ob Mariborski cesti)
tel.: 062/775 789

**Prodaja molzne opreme,
molznih strojev, čistilnih sredstev,
mlečnih nadomestil za teleta,
vitaminskih mešanic za govedo in prašiče**

**SGP POMGRAD
ABI
d.o.o.**

SGP POMGRAD – ABI Lipovci, d.o.o.
TRGOVINA
tel. 42 474, 42 403

*Največja izbira betonske galanterije v Pomurju:
betonske cevi od Ø 12,5 do Ø 250 premera,
betonska opoka, goveje in svinjske rešetke, vi-
nogradniške sohe, vse za ureditev okolice...*

Prodajamo pa tudi ves drug gradbeni material ter termo- in hidroizolacijski material:

- tervol – trdi že od 232,60 SIT/m²
- stiropor že od 69,10 SIT/m²
- bitumenske trakove že od 2.188,00 SIT/zavitek
- lepenko že po 846,00 SIT/zavitek

Posebno ugodne možnosti plačila.

Primextra... še nadalje super herbicid za koruzo

ciba

Uporaba cenениh atrazinskih herbicidov v koruzi že dolgo ni več prava rešitev: širijo se prosaste trave in divji sirek. Pogosto nastajajo škode na posevku, ki sledi, v suši pa sploh povsem odpovejo.

Zato je Ciba-Geigy, ki ima po celem svetu največ izkušenj s plevelom v koruzi, razvila herbicid Primextra. Primextra se je v nekaj letih izredno uveljavil in je danes z veliko prednostjo vodilni kombinirani herbicid v koruzi. Primextra sestavlja metolaklor in atrazin in je idealno prilagojen sedanjim razmeram zapleveljenosti.

Najdlje med vsemi pripravki, torej vse do jeseni, zadržuje se obnese tudi če ni veliko dežja (zakopavanje v zemljo je potrebno le v hudi suši.). Čeprav Primextra dolgo deluje, ne pušča v tleh ostankov. Zato lahko sledi koruzi katerakoli poljščina.

Primextra tekoči zlijemo iz embalaže neposredno v rezervoar škropilnice. Ni nevarnosti pred poškodbami gumijastih in plastičnih delov škropilnice.

Enostavna uporaba, izredno delovanje... to je Primextra.

Za nadaljnja navodila in pojasnila se obračajte na:

agroruše d.o.o.

62342 RUŠE, Tovarniška 27, SLOVENIJA
☎ (062) 661-108, fax (062) 661-032

Ciba-Geigy, agro, d.o.o.

Einspielerjeva 6
61000 Ljubljana
tel. (061) 13 27 11 3
fax (061) 13 29 15 5

RELAX
069 / 22-928

**ZAHTEVAJTE
BREZPLAČEN
KATALOG**
MOŽNOSTI PLAČILA
NA VEČ OBRKOV!

POČITNIC IN POTOVANJ!

V MAJU	
NIZOZEMSKA	5 dni 259 DEM
ŠPANJA	6 dni 249 DEM
PARIZ	5 dni 289 DEM
RIM- NEAPELJ-POMPEJI	5 dni 269 DEM

RELAX
069 / 22-928

MADŽARSKA	3 dni 249 DEM
GRČIJA	10 dni 690 DEM
ISTAMBUL	4 dni 699 DEM
RENSKI SLAPOVI	3 dni 289 DEM

RELAX
069 / 22-928

FONTRADE d.o.o.
Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230

**PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV**

Panasonic

**Vsak
četrtek
Vestnik**

Primextra®

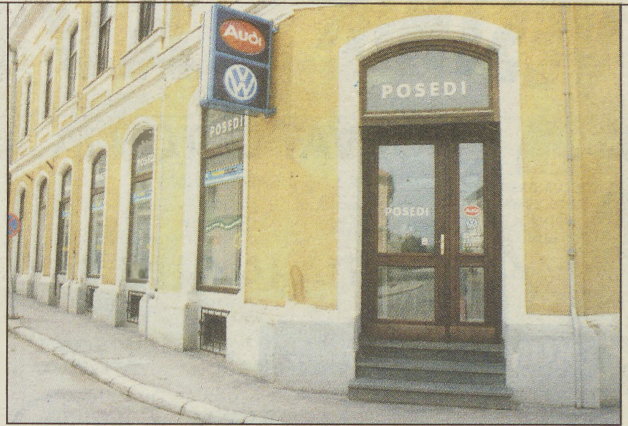

POSEDI Ljutomer, d.o.o.

p.e. AVTOSALON in TRGOVINA
Prešernova 7, 69240 Ljutomer
Telefon: (069) 81-166, 81-014

**PRODAJAMO
VOZILA**

MOŽNOST TESTNE VOŽNJE

- Polo FOX 17.633 DEM
  - Golf CL 25.557 DEM
  - Vento CL 31.724 DEM
  - Audi 80 38.725 DEM
- Na voljo tudi drugi modeli

**POOBLAŠČENI SERVIS
S 25-LETNO TRADICIJO**

**Zagotovljeni
rezervni deli in
servis.**

**UGODNO
POSOJILO
DO 3 LET
IN LIZING**

IN MI

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4e, tel.:069/23 507, fax:31 576

SMO PONOSNI, DA JIH PRODAJAMO IN SERVISIRAMO

ŽE TAKRAT SEM BIL
NAJBOLJŠI

MOJI NASLEDNIKI:
FIESTA, ESCORT
MONDEO...

SO ŠE BOLJŠI!

TO SMO MI

NEKOČ SMO BILI MAJHNI

ZDAJ PA...

*Smo
veččlanska
družina*

Salon in

**Avtoservis
ŠKAFAR**

Bratonci 94 tel. 069/42283

**NAJUGODNEJŠA
POSJILA**

VESTNIK

avtomobilna priloga

AVTOMOBILSKA PRILOGA

HORVAT LETONJA

Matije Gubca 13, Murska Sobota
Tel.: (069) 22-338

PRODAJA GUM

AVTOPLAŠČI ZA TOVORNA
VOZILA, TRAKTORJE,
VILIČARJE IN KMETIJSKO
MEHANIZACIJO

POPRAVILA VSEH VRST GUM

ELEKTRONSKO URAVNOVEŠENJE KOLES ZA
VSE VRSTE AVTOMOBILOV IN MOTORJEV

LASERSKA AVTOOPTIKA

Spoštovani bralci, pred vami je avtomobilna priloga tednika Vestnik. Izdajamo jo prvič, želimo pa, da bi postala redna servisna priloga našega časopisa, ki bi jo z zanimanjem in veseljem prebirali vsi, ki jih področje avtomobilizma in vsega drugega, kar spada k tej dejavnosti, zanima. V prilogi se predstavljajo vsi, ki imajo iz sveta ob Muri, iz Slovenije in sosednje Avstrije širši javnosti, kupcem in potencialnim kupcem kaj sporočiti oziroma se predstaviti.

Tako se boste na straneh priloge lahko seznanili s ponudbo avtosalonov, servisno dejavnostjo, vulkanizerskimi novostmi, ponudbo avtopralnic in bencinskih servisov.

Zanimivo branje bo tudi reportaža o tem, kako smo Vestnikovci preizkušali in kakšno mnenje imamo o vozilu Hyundai Lantra, predstavljamo pa vam tudi soboški Agroservis, ki je eden najstarejših avtomobilskih servisov v deželi ob Muri.

Poleg tega prinaša Vestnikova avtomobilna priloga tudi nekaj koristnih nasvetov za večjo varnost na cesti.

Želimo vam prijetno branje, dober nakup in predvsem varno vožnjo!

Tudi vestnikovci preskusili Hyundajevo lantra

Predstavniki Avtobusnega prometa Murska Sobota, kjer se ukvarjajo tudi s prodajo avtomobilov znamke Peugeot in Hyundai, so nas te dni povabili, da preskusimo enega od novih jeklenih konjičkov, ki čakajo na kupce. Odločili smo se za Hyundajevo LANTRO 1,6.

Z nami je bil tudi vodja prodaje ŠTEFAN HORVAT, ki nam je pokazal, kaj vse ima ta avto, nas seznanil s tehničnimi podatki in za začetek tudi demonstriral vožnjo z njim. Ker je bil več let poklicni avtobusni šofer, je šlo vse kot po maslu. Najprej nas je

zanimalo, kako je s prehitovanjem, kar je večkrat odločilnega pomena za varnost voznika in potnikov. Ugotovili smo, da je LANTRA dokaj poskočna. Razdaljo 100 metrov je premagala nekaj več kot 11 sekundah. Sledilo je "preverjanje" njenih lastnosti pri vožnji v ovinku. To je bilo že na Petanjkih in kar na cesti ni bilo drugih vozil, smo lahko tudi oster ovinek speljali s hitrostjo okrog 80 kilometrov na uro, ne da bi nas zanašalo. Lahko je bilo potrebno dodajati plin. In kako premaguje LANTRA vzpetine? To smo preskusili na vožnji proti Janževemu Vrhu, in sicer na 17-odstotnem klancu. Ni kaj, LANTRA ga skoraj ni občutila. Ko smo se ustavili na parkirišču pri vinskem hramu, sta kmalu pristopila k našemu jeklenemu konjičku VALENTIN PLOJ, lastnik kmečkega turizma v Zbigovcih, in FRANC ŠKROBAR iz Gornje Radgone, saj ju je zelo zanimalo, kakšen je ta avto. Gospod Ploj je dejal, da je o njem slišal veliko pohvalnih besed in da resno razmišlja, da bi ga kupil. Če se bo res tako odločil, bodo njegovo mazdo vzeli račun, saj prodajajo tudi po sistemu staro za novo.

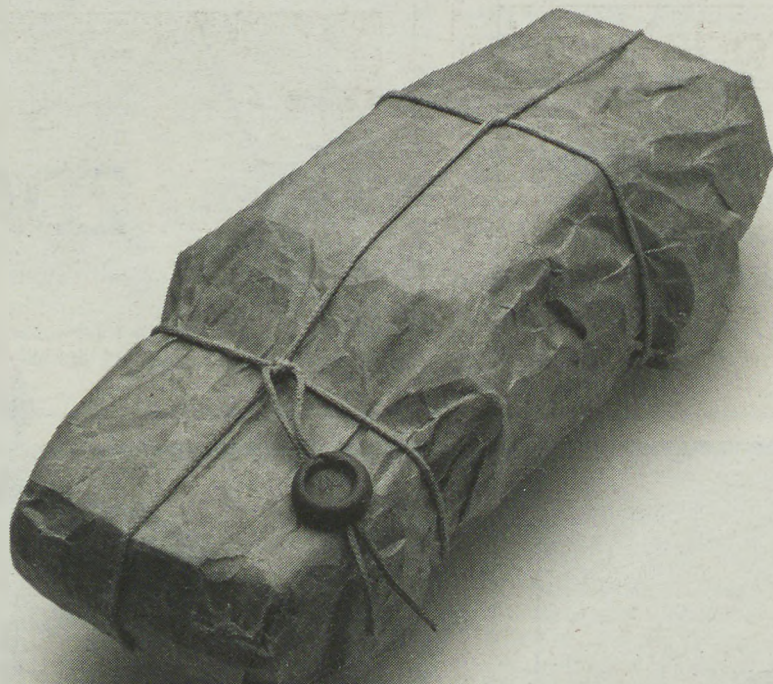
Tudi avtomobilski strokovnjaki, ki so testirali LANTRO, so ugotovili, da gre za dober avto, dovolj velik za 4-člansko družino, v katerem se bo še najbolje počutil voznik. Sedeži imajo namreč pridih športnosti in si jih lahko nastavimo, kot nam ustreza. Tudi druga oprema je dokaj luksuzna (stereo radio s 4 zvočniki, električno odpiranje oken in prtlačnika, servo volan, zatemnjena stekla idr.). Na voljo je celo poseben nastavek za dve pločevinki ali steklenici, da se ne kotalita po avtomobilu. Pri porabi goriva pa je ugotovljeno, da je avto zelo racionalen pri vožnji 90 kilometrov na uro, saj porabi samo 5,9 litra.

Za vse to (in še več) pa je treba odšteti 26.200 mark v tolaški protivrednosti; to je cena do registracije. Če nimate toliko gotovine, se lahko dogovorite tudi za nakup na posojilo. Na voljo imajo še vse druge tipe Hyundajevih avtomobilov.

PAKETNO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE

STE POMISLILI, DA JE POPOLNO ZAVAROVANJE AVTOMOBILA VELIK STROŠEK?

**Mi smo! Zato smo ga
naredili cenejšega!**

**Poleg tega pa ponuja paketno zavarovanje
še naslednje prednosti:**

- Sami se boste odločili o vsebini vašega paketa;
- kasko zavarovanje je v paketu 20 odstotkov cenejše;
- 10-odstotni popust za vsa ostala zavarovanja v paketu;
- popust za takojšnje plačilo;
- možnost obročnega brezobrestnega odplačevanja;
- pri kraji ali uničenju avtomobila vam povrnemo denar za nakup novega;
- v primeru poškodbe vašega avtomobila vam krijemo stroške najema drugega vozila;
- zavarovanje pravne zaščite vam krije morebitne stroške odvetnikov in sodnega postopka;
- turistično zavarovanje za potovanja v prostem času;
- Triglavov bonus - nagrado za vaše preudarno ravnanje v prometu;
- dodatni popust za zvestobo Zavarovalnici Triglav;
- enake pogoje zavarovanja za posameznike kot za podjetja.

zavarovalnica triglav d.d.

območna enota M. Sobota, Lendavska 5. tel.: 069/31-650

Končno popolno in sodobno zavarovanje!

TOYOTA ŽIVČEC
SERVIS IN PRODAJA

Limbuška c. 78, MARIBOR,
tel./telefaks: 062/100 384

- uradni zastopnik za vozila TOYOTA

- prodaja vozil TOYOTA

- pooblaščen servis - originalni rezervni deli

MOŽNOST POSOJILA IN LIZINGA

TOYOTA CARINA 1,6 XLI COOL stane 35.670,00 DEM.

TOYOTA COROLLA 1,4 XLI FUN CAR stane 29.900

DEM. Obe vozili odlikuje izjemno udobje. Pokličite nas ali nas obiščite!

AVTOSERVIS ÖRI

OBRтна CONA, Murska Sobota tel. 069/31-042

POOBlašČENI
PRODAJALEC
IN
SERVISER
VOZIL

SEAT PORSCHE-InterAuto d.o.o.

SEAT
CORDOBA

Je s svojim športnim nastopom in zavidljivo kakovostno opremo tako popolno vozilo, kot si lahko le želimo.

Na voljo so modeli:

■ IBIZA,

■ CORDOBA,

■ TOLEDO in

■ TERRA (lahko gospodarsko vozilo)

UDOBNO DOŽIVETJEM NAPROTI!

AUTOCOMMERCE

PooblašČeni prodajalec!

VELIKA UDOBNOŠT IN VARNOST
MALEGA MERCEDESA

Mercedes-Benz

HONDA
NOVI ACCORD - POPOlnOST IN
UGLAŠENOST

CITROËN

ZAOKROŽENA ZUNANJOST
IN MODEREN STIL

MARUTI
POGON
NA ŠTIRI KOLESA

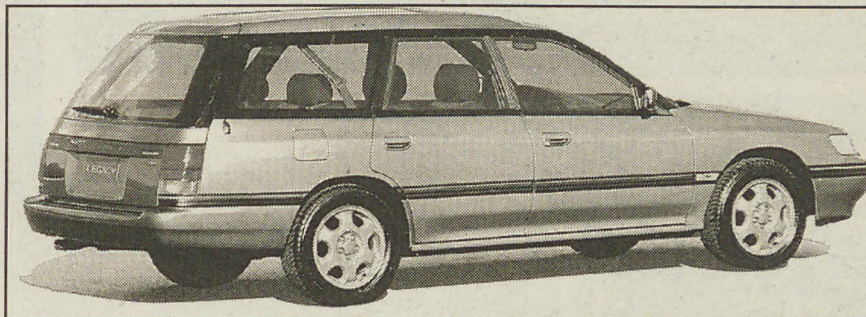
- Mercedes Benz - tovorna in dostavna vozila, rabljena in nova iz uvoza
- Ugodna posojila za nova in rabljena vozila
- Lizing

MURSKA SOBOTA, Kocljeva 5
Tel. 062-21-830
Telefaks: 069-21-758

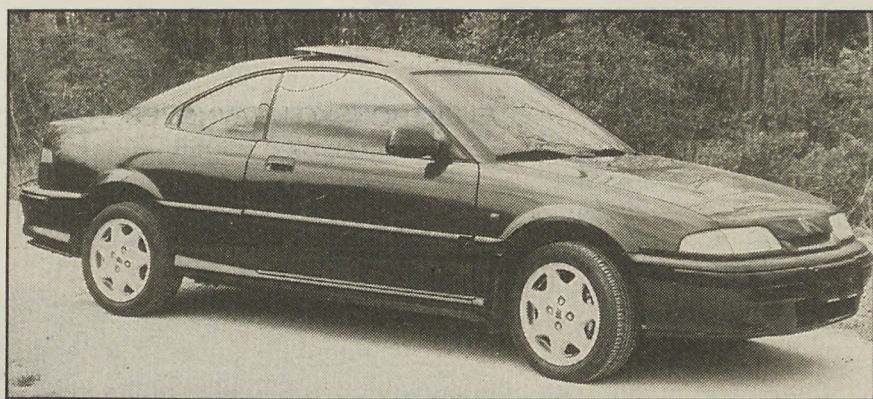

ROVER

SUBARU

SUBARU LEGACY 1.8 DL 4WD (1800 ccm, 103 KS) 36.000 DEM
vrhunska tehnologija, sodobna oprema, stalni štirikolesni pogon z reduktorjem

ROVER 214 Si (1400 ccm, 103 KS) 27.000 DEM

- Ugodna posojila (pri posojilu 10.000 DEM JE MESEČNI OBROK 274 DEM)
- Lizing (788 DEM letnih obresti), v štirih letih vrnete 13.152 DEM
- Menjava staro za novo in staro za staro

SAMO NAJBOLJŠE JE DOVOLJ DOBRO ZA VAS

ARRA, d.o.o., Lendavska 64
069/32-717
069/32-723, int. 225

HYUNDAI

LANTRA

LANTRA 1.6. GLSi 16V
že za
26.200 DEM

- PRODAJA
- POOBlašČEN SERVIS IN PRODAJA REZERVNIH DELOV
- UGODNE POSOJILNE MOŽNOSTI
- LIZING
- PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO IN STARO ZA STARO

Informacije in prodaja
AVTOSALON HYUNDAI,
Štefana Kovača 30, M.
Sobota, tel.: 069/21-222.

PEUGEOT

PEUGEOT 306

PEUGEOT 306 XN
1360 ccm ... že za
1.753.000 SIT

- do registracije.
- PRODAJA
- POOBlašČENI SERVIS IN PRODAJA REZERVNIH DELOV
- UGODNE POSOJILNE MOŽNOSTI
- LIZING
- PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO IN STARO ZA STARO

PRIDITE
- DOGOVORILI SE BOMO!

Informacije in prodaja AVTOSALON PEUGEOT na
avtobusni postaji v M. Soboti, tel. 069/31-282

Promet in delavnice, d.o.o.
69220 Lendava, telefon: 75-261

OPEREMO VSE VRSTE MOTORNIH VOZIL V UNIVERZALNI AVTOMATSKI AVTOPRALNICI.

Delovni čas: vsak delavnik od 7. do 21., ob sobotah od 7. do 14.

Prodajamo rezervne dele za motorna vozila: RENAULT, GOLF, ZASTAVA, LADA, ŠKODA in vse vrste AVTOMOBILSKIH PLAŠČEV.

Prodajamo in servisiramo vozila HONDA. Prodaja drugih vrst vozil.

Popravljamo OSEBNA IN TOVORNA VOZILA, TRAKTORJE in ČRPALKE BOSCH.

Opravljamo strugarska, varilska, kleparska in avtoličarska dela.

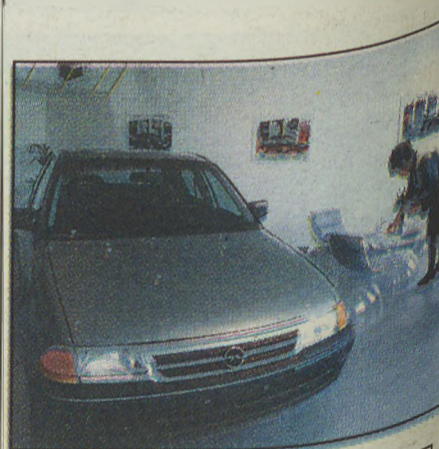
ARRA, d.o.o., Lendavska 64
069/32-717
069/32-723, int. 225
Gornji Lakoš 97a
telefon: 76-020

**SMO POOBLAŠČENI
SERVISER
IN PRODAJALEC
OPLOVIH VOZIL**

- PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV
- MOŽNOST NAKUPA NA POSOJILO

DRUGA PONUDBA:

- rezervni deli za druga vozila
- avtomobilski plašči, akumulatorji
- avtomobilska kozmetika
- PRODAJA NA OBROKE IN ŠE DRUGE UGODNOSTI

OMV-ISTRA

**življenju
prijazna
energija**

Čisto. Okolju prijazno. Varčno.

Prvič v Sloveniji na črpalkah OMV-ISTRA KOPER nova goriva evropske kakovosti z aditivi 3. generacije.

Neosvinčena bencina EUROSUPER 95 in EURONORMAL 91 vsebujeta najodobnejši in najučinkovitejši detergentni aditiv 3. generacije ki ne vsebuje klora. Z našimi neosvinčenimi bencini skrbimo za: čistejši motor, boljše izgorevanje, manjšo emisijo škodljivih snovi v okolje, manjšo porabo goriva, protikorozijsko zaščito motorja in zanesljivo delovanje motorja.

Osvinčenemu bencinu SUPER 98 smo: za štirikrat zmanjšali vsebnost svineca z 0,60 g/liter na 0,15 g/liter, dodali aditiv 3. generacije in avtomobilom brez katalizatorja omogočili še vedno brezhibno delovanje.

Naš EURODIESEL ustreza evropskim standardom po zmanjšani vsebnosti žvepla. Edini v Sloveniji mu dodajamo aditiv, ki zagotavlja: manjše tvorjenje usedlin, ki povzročajo zamašitev filtrov in brizgalnih šob, manjše dimljenje in lažji zagon motorja v mrazu.

PREMO KOPER

avtomobilna priloga

FIAT LANCIA
LAJTER

PRODAJA IN SERVIS VOZIL
LAJTER ISTVÁN s.p.
DOBROVNIK
DOBROVNAK
Tel.: (069) 79-015

- AVTOMOBILI, KI STE JIH RADI VOZILI ŽE OD NEKDAJ
- VEDNO ZNOVA VAS BODO PRESENEČALI S SVOJO LAHKOTNOSTJO IN UDOBNOSTJO
- PRIJETNO BOSTE PRESENEČENI TUDI NAD CENAMI

LANCIA

PRI NAS IMAMO VELIKO IZBIRO MODELOV OD MAJHNIH VOZIL DO DIPLOMATSKIH IN UDOBNIH. ZAGOTAVLJAMO SERVIS IN REZERVNE DELE.

PODJETJE ZA TRGOVINO, TRANSPORT IN SERVISIRANJE,
G. RADGONA, d.o.o. 69250 Gornja Radgona, Ljutomerska 29
tel.: 069/61-511, fax: 069/61-692, Ž. R. 51910-601-18192

PRODAJA
NOVIH
VOZIL

KIA SEPHIA
SUZUKI
IN TOVORNIH
VOZIL NISSAN

POSEBNA
PONUDBA!
KIA SEPHIA že od
19.990 DEM
Ogled in prodaja tudi v M. Soboti:
AVTOPLAST, CIRIL METODOVA 9.

- zamenjava staro za novo
- komisijska prodaja
- odkup rabljenih vozil
- ugodni pogoji financiranja

AVTOMEHANIČNI BRANKO FIJOK

Avnojska 83, Črnelavci
69000 Murska Sobota
telefon: 21-469

SMO
POOBLAŠČENI
SERVIS VOZIL:
HONDA, FIAT
in SUZUKI
MARUTI 800

- ORIGINALNI REZERVNI DELI
- GARANCIJSKI SERVISI
- POPRAVILA VSEH DRUGIH AVTOMOBILOV

AVTOPRALNICA
ŽIŽEK

Čopova 1,
Murska Sobota,
tel. 069/24-564

PRIPOROČAMO
SE

MODNI SALON

CHRYSLER Jeep

BRANSBERGER, s.p.
trgovina in slikopleskarstvo
Avnojska 79, Črnelavci
M. Sobota
tel. 069/21-238, telefaks 069/21-433

JEEP GRAND
CHEROKEE - legenda
se nadaljuje

CHRYSLER VOYAGER
- vozilo za vso družino,
eleganten poslovni
avto in uporabno
tovorno vozilo

JEEP GRAND CHEROKEE

CHRYSLER VOYAGER

JEEP CHEROKEE

JEEP CHEROKEE
- kamorkoli in kadarkoli
vas bo varno in
udobno pripeljal do
cilja

CHRYSLER VISION
- sanje, ne naša vizija
prihodnosti

CHRYSLER VISION

Gradbeništvo-Marketing-Trgovina
Industrijska 13 69000 M. Sobota
Tel. 069/21 660. Fax 21 751

TRGOVINA, V KATERI BOSTE NAŠLI VSE
ZA SVOJEGA JEKLENEGA KONJIČKA!

- REZERVNI DELI ZA AVTOMOBILE: ZASTAVA
LADA
RENAULT
OPEL
PEUGEOT
- IN VSA VOZILA IZ UVOZA

- MOTORNA OLJA: CASTROL GTX 3.770,00 SIT
CASTROL RS 1.430,00 SIT
ELF SPORTI TX 583,00 SIT
DELTA 286,00 SIT

so tudi edini zastopnik za originalna motorna olja za
OPEL (AC DELCO), v zalogi imajo tudi vsa olja za
traktorje in kmetijsko mehanizacijo

- ORIGINALNI OLJNI IN ZRAČNI
FILTRI za vse tipe vozil
za ZASTAVO 101 456,00 SIT
RENAULT (vsi modeli) 612,00 SIT
HONDA 870,00 SIT

- DODATNA OPREMA:
prevleke za sedeže - komplet 3.900,00
predpražniki (MAGIC) 2.640,00
originalni spojlerji za LADO SAMARO,
ŠKODO FAVORIT, CITROEN AX in
RENAULT CLIO

NOVO
NOVO
VRTNE
GARNITURE že od
6.900,00 SIT dalje

- AMORTIZERJI
MONROE (v zalogi
ali po naročilu) npr.
za avto GOLF
sprednji pojačani
5.400,00
- VETROBRANSKA
STEKLA in
KAROSERIJA

PETROL

**Slovenska
naftna
družba**

Podjetje za notranjo in
zunanjo trgovino ter
finančno poslovanje, r.o.

Dunajska 50
61000 Ljubljana
Slovenija
tel. +386 61 323 090
fax +386 61 301 184

PETROL TRADE
GmbH
Dunaj
Avstrija
tel. +43 222 813 7579
fax +43 17137 57942

PETROL predstavništvo
Moskva
Rusija
tel. +70 95 253 1921
fax +70 95 253 9269

CYPET OILS Ltd.
Limassol
Ciper
tel. +357 5 346 039
fax +357 5 346 752

PETROL predstavništvo
Alžir
Alžirija
tel. +21 3274 5843
fax +21 3274 7055

REIFEN PALZ

NOVE IN RABLJENE GUME

8484 Donnersdorf 40, tel.: 0043-34-75-21-76
telefaks: 0043-34-75-21-7-64

približno 12km iz avstrijske Radgone proti Gradcu

MICHELIN
145/80 R 13 TL ATS 537 175/70 R 13 TL ATS 710
155/80 R 13 TL ATS 587 195/50 VR 15 TL XGTV ATS 1100
165/80 R 13 TL ATS 643

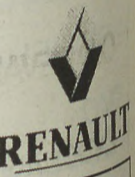

PIRELLI
145/80 R 13 TL ATS 512
155/80 R 13 TL ATS 552
165/80 R 13 TL ATS 630
175/70 R 13 TL ATS 691
195/50 VR 15 TL P5000 ATS 920
195/70 VR 15 TL P7000 ATS 970

**IZREDNA
PONUDBA
GUM**

Montaža vključena v ceno!

**JERUZALEM
ORMOŽ**

Prodaja in servis vozil

**ZAKAJ PO
RENAULT
V ORMOŽ?**

prijazni ljudje
strokovni nasveti
zagotovljen servis
originalni deli
RENAULT
IZREDNO
UGODNE
POSOJILNE
MOŽNOSTI
KONKURENČNE
CENE

**RENAULT IN CLIO
DOBITETAKOJ!**

Informacije:
Servisno-prodajni center Ormož, Hardek 44c,
tel.: 062/701-106, telefaks: 062/702-351

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

10-LETNA TRADICIJA

**Največji salon
avtomobilov LADA
v Sloveniji**

62231 Pernica
Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart)
tel. 062/640-540

Odprto:

poned.-petek 8.-16. ure
v soboto 8.-12. ure

- Prodaja novih avtomobilov LADA
- najugodnejša posojila - letna obrestna mera 11,3%, na primer: SAMARA 1500, 5 VRAT, gume Mischelin, letnik 1994, polog 5200 DEM, 36 mesecev po 285 DEM.

• NOVI in RABLJENI
deli za avtomobile:
R4, Zastavo, Lado

• AVTOMEHANIKA
• AVTOKLEPARSTVO

POOBlašČENI PRODAJALEC

BORUT JAGODIČ

Avtohiša Rajbar d.o.o.

Pri nas kupljeni
avtomobili imajo
evropsko garancijo,
zagotovljene
rezervne dele in
pooblaščen servis v
lastni hiši. Prodajamo
na kredit in leasing.
Vozila izdabavimo
tako.

Avtohiša M. Sobota d.o.o.

PRODAJA-SERVIS

Mikloša Kuzmiča 18-19, M. Sobota
Tel. 069/21-444, 32-209, fax 32-317

TEHNOLINE TRGOVINA

Lendavska 53a, Murska Sobota
telefon: 21 790
PROSTORI ZAKLONIŠČA

ZA VSE TISTE, KI STE KUPILI AVTOMOBIL IN ŠE NIMATE AVTORADIA ALI ŽELITE NOV, KAKOVOSTEN AVTORADIO?

BLAUPUNKT

Na izbiro več kot 15 različnih avtoradijev.

ŽE OD

18.000 TOLARJEV

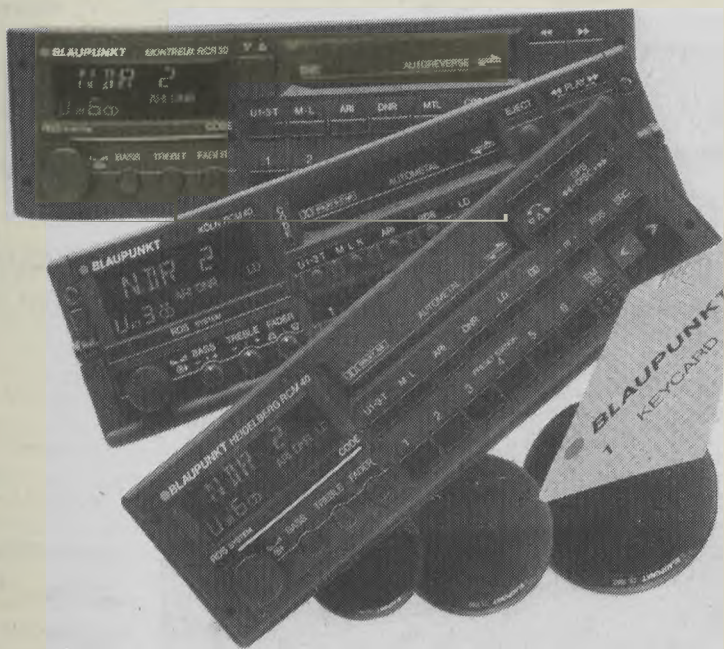
OJAČEVALCI

Zvočniki za vse vrste avtomobilov

OSTALA PONUDBA:

- pralni stroji, hladilniki, mali gospodinjski aparati BOSCH
- fotokopirni stroji in telefaksi CANON

- vse vrste glasbil YAMAHA
- glasbeni stolpi SIMENS IN DUAL

VELIKA IZBIRA IN NAJUGODNEJŠE CENE

Plačilo na 3 čeke ali nakup na posojilo do 1. leta
Ob gotovinskem plačilu velja 5% popust.

Soboški AGROSERVIS VEČ KOT SERVIS

Agroservis Murska Sobota ima najdaljšo tradicijo servisiranja in vzdrževanja motornih vozil v Pomurju. Začeli so 1947. leta s šest delavci, danes pa jih imajo 120. Tokrat bomo pustili zgodovino ob strani. Zapisali bomo le nekaj o njihovi sedanji dejavnosti.

Agroservis skrbi za vzdrževanje traktorjev, tovornih in osebnih avtomobilov. Opravljajo

avtokleparska, avtoličarska in avtoelektričarska dela. V njihovih delavnicah brnijo traktorji ZETOR in TORPEDO ter tovornjaki TAM in IVECO. Med osebnimi avtomobili so priznane znamke RENAULT, CITROEN in LADA. Posebno skrb posvečajo svoji trgovini z rezervnimi deli in prodaji vozil. Letno prodajo okoli 500 novih in veliko rabljenih avtomobilov.

Že vrsto let organizirajo dobro obiskane nedeljske sejme rabljenih avtomobilov. Na njih se sreča od 50 do 100 prodajalcev, kupcev in tudi veliko "radovednežev" je med njimi. To pa je za tovrstno dejavnost razumljivo. Saj so mnogi med njimi poznejši kupci. Na sejmih prodajo okoli deset odstotkov rabljenih jeklenih konjičkov. Prislunili so željam kmetov in kmetijsko mehanizacijo servisirajo tudi na domu. Pomembno je, da za te storitve ne zaračunavajo prevoznih stroškov. So tudi strokovnjaki za izdelovanje traktorskih kabin. Na željo lastnikov traktorjev jih izdelajo v svojem proizvodnem oddelku. Sestavni del podjetja je sodobna avtopralnica. V njej vam polepšajo motorno vozilo vse od šestih zjutraj in do 18. ure zvečer. Delajo tudi ob sobotah. Takšno storitev se spleča naročiti. Ni draga in avtomobil je spet kot nov.

Lahko še smelo zapišemo, da se soboški Agroservis vztrajno približuje evropskim standardom v svoji dejavnosti. Tako tudi opravičujejo svoja slogana: AGROSERVIS VAŠ SERVIS in AGROSERVIS VEČ KOT SERVIS. Že četrto leto imajo razstavljeni vozila RENAULT v sodobnem salonu. V njem dobi kupec ustrezne informacije in se spoznava s prednostmi in kakovostjo avtomobilov RENAULT. Direktor Agroservis g. Lenarčič nam je povedal: "Delavci v našem podjetju se trudijo, da bi kar najboljše ustregli naročnikom servisnih in drugih storitev. To se nam uspešno obrestuje. Lastniki osebnih avtomobilov in drugih motornih vozil se k nam vedno znova vračajo, z novimi naročili..."

Soboški Agroservis prodaja letno okoli 500 novih avtomobilov.

PRODAJA GUM

za osebna in tovorna vozila

**MICHELIN
PIRELLI
CONTINENTAL
GOODYEAR
SAVA**

**SEMPERIT
BARUM
FATE
STOMIL
MARANGONI**

**KUMHO
MATADOR**

**MONTAŽA IN CENTRIRANJE
ZA OSEBNA VOZILA
BREZPLAČNO**

**JANI PUHAN, VULKANIZER
PROTEKTIRANJE IN PRODAJA GUM**

69240 Ljutomer, Jeruzalemska 11
telefon 069 / 81 - 798

VULKANIZERSTVO REŽONJA

-10%

-10%

1. 145-13 2.850,00 SIT
2. 155-13 2.950,00 SIT
3. 155/70-13 3.150,00 SIT
4. 165/70-13 3.350,00 SIT
Ponujamo obnovljene avtomobilne plašče z najnovejšim profilom MICHELIN - ROTAL

- vse vrste avtomobilskih plaščev: SAVA EXACT, SEMPERIT IN CELOTNI TRAKTORSKI PROGRAM.
- AVTOMOBILSKE plašče za osebna vozila, kupljene pri nas, montiramo zastonj.
- Prodaja rabljenih plaščev za vsa vozila.
- Popravilo vseh vrst gum z originalnim materialom TIP-TOP IN SHTAL-GRUBER iz uvoza ter spajanje jermenov.

VULKANIZERSTVO

ŠTEFAN REŽONJA

Dolga ulica 6, Moravske Toplice, telefon: 069/48-438

AMZS

BREZPLAČEN PREVOZ V PROMETNI NESREČI POŠKODOVANEGA VOZILA

Člani AMZS imajo pravico do enega brezplačnega prevoza svojega vozila letno, če je v prometni nesreči poškodovano toliko, da ni sposobno za vožnjo na lastni pogon. Ta ugodnost velja na območju vse države in do 50km iz tujine.

BREZPLAČNA ODPRAVA MANJŠIH OKVAR NA VOZILU

Pogosto je le manjša okvara vzrok, da vozila ne moremo več uporabljati. Odprava okvar je za člana AMZS brezplačna, plača le nadomestne dele.

BREZPLAČEN PREVOZ POKVARJENEGA VOZILA

Če je okvara na vozilu večja in je ni možno popraviti na cesti, je za člane AMZS prevoz pokvarjenega vozila brezplačen do 80km (skupna pot vlečnega vozila). Prevoz na daljši razdalji plača član po nižji članski ceni

BREZPLAČNE TEHNIČNE STORITVE

Pregled in nastavev žarometov, kontrola kakovosti hladilne tekočine in preizkus delovanja zavor na avtomobilih članov AMZS so brezplačne ugodnosti.

TEHNIČNE STORITVE S ČLANSKIM POPUSTOM

Članski popust velja za naslednje storitve: elektronsko testiranje in nastavev motorja in podvozja avtomobila, montaža gum in urvnoteženje koles, hitro polnjenje akumulatorja, testiranje blažilnikov, tehnični pregled v določenih TB AMZS in manjša popravila. Navedene ugodnosti so za člane AMZS v trinajstih tehničnih bazah v: Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Otočcu, Murski Soboti, Postojni, Dravogradu, Črnomlju, Novi Gorici, Tapanjah in Hrušici.

Tehnične baze so odprte vse dni v letu, večina 24 ur na dan - torej neprekinjeno. **Enotna telefonska številka je 987.**

AGROSERVIS

VAŠ SERVIS OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL
TER TRAKTORJEV:

PRODAJA VOZIL:

- RENAULT
- LADA
- CITROEN
- TAM, IVECO
- TORPEDO-DEUTZ, ZETOR
- VILIČARJI INDOS
- TAM
- TORPEDO

Pestra izbira originalnih rezervnih delov in butične opreme.

NOVO: 6-letna protikorozijska garancija RENAULT.

Obiščite nas v Kroški 58 v Murski soboti, tel.: 069/21-630.

Prodaja vozil, trgovina in avtopralnica, poslujemo tudi ob sobotah.

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

RENAULT pripravoca EIF

VSE ZA VAŠ AVTO:

- REZERVNI DELI ZA OSEBNA VOZILA
- AVTOKOZMETIKA, MOTORNA OLJA, AKUMULATORJI
- AVTOPREVLEKE, IZPUŠNI LONCI
- VETROBRANSKA STEKLA, KI JIH TUDI VSTAVIJO
- AVTOPLAŠČI: MISCHELIN, GOODYEAR, SEMPERIT, SAVA IN HANKOOK Z BREZPLAČNO MONTAŽO IN CENTRIRANJEM
- NAJVEČJA IZBIRA ORIGINALNIH IN AVTOLAKOV ZA MEŠANJE
- AVTOLIČARSKEGA MATERIALA
- ZIDNE IN FASADNE BARVE, BARVE ZA LES IN KOVINO

AvtoRajh

TRGOVINA, AVTOKLEPARSTVO, AVTOLIČARSTVO, DINITROL CENTER, AVTOPRALNICA

AVTO RAJH, LJUBOMER, Jeruzalemska 1, tel, telefaks: 81-560

PRODAJA VOZIL - REZERVNI DELI - SERVIS Ruška cesta 112, 62000 MARIBOR, tel. 062/104-405

MARKOVIČ

MARIBOR

- garancijski servisi
- prodaja novih vozil
- posredovanje prodaje starih vozil
- posojila, lizing
- prodaja originalnih rezervnih delov Opel
- kleparske in ličarske storitve

Delovni čas: od 8. do 16. ure in vsako prvo soboto

Vaš partner - ob nakupu in po njem!

Do avtomobila brez gotovine, ugodni krediti in lizing, zagotovljen servis in rezervni deli, kleparsko-ličarske storitve, menjava staro za novo, s starim vozilom do prevzema novega, odkup in prodaja rabljenih vozil.

Pooblaščen prodajalec

